

แนวทางการสร้างความสมดุลของโครงสร้าง บริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทย

ศิริยศ จุฑานนท์

ธันวาคม 2555

www.set.or.th/setresearch

Disclaimer: รายงานนี้เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนโดยเฉพาะ จัดทำบนพื้นฐานของข้อมูลที่เชื่อว่าจะมีความน่าเชื่อถือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และแนวคิดแก่ผู้อ่านเท่านั้น มิได้สะท้อนความเห็นของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแต่อย่างใด

สารบัญ

	หน้า	
บทสรุปผู้บริหาร	i	
บทนำ	1	
บทที่ 1	ทำไมโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นควรสมดุลและสอดคล้อง กับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ	3
บทที่ 2	ตรวจสอบสถานะความสมดุลระหว่างตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจ ของไทย	8
บทที่ 3	เปรียบเทียบความสมดุลของโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับ โครงสร้างเศรษฐกิจของไทย มาเลเซียและสิงคโปร์	15
บทที่ 4	มาตรการสนับสนุนการสร้างสมดุลของบริษัทจดทะเบียนในตลาด หุ้น:กรณีศึกษา มาเลเซียและสิงคโปร์	24
บทที่ 5	บทส่งท้าย	43

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1	โครงสร้างเศรษฐกิจของไทยในปี 2011	8
ภาพที่ 2	การปรับตัวเข้าสู่สมดุลของไทยรายภาคเศรษฐกิจจากปี 2007 - 2011	10
ภาพที่ 3	องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าตลาดในตลาดหุ้นไทยตั้งแต่ปี 2007 - 2012	11
ภาพที่ 4	การเปลี่ยนแปลงของดัชนีตลาดหุ้น ดัชนีราคาน้ำมันและดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมในประเทศในช่วงปี 2008 - 2Q/2010	13
ภาพที่ 5	มูลค่าตลาดต่อ GDP ของไทย มาเลเซียและสิงคโปร์	15
ภาพที่ 6	โครงสร้างเศรษฐกิจของมาเลเซียในปี 2011	16
ภาพที่ 7	การปรับตัวเข้าสู่สมดุลของมาเลเซียรายภาคเศรษฐกิจปี 2007 - 2011	18
ภาพที่ 8	โครงสร้างเศรษฐกิจของสิงคโปร์ในปี 2011	19
ภาพที่ 9	การปรับตัวเข้าสู่สมดุลของสิงคโปร์รายภาคเศรษฐกิจปี 2007 - 2011	21
ภาพที่ 10	เปรียบเทียบความสมดุลระหว่างสัดส่วนมูลค่าตลาดและ GDP ของทั้ง 3 ประเทศ ในปี 2011	22
ภาพที่ 11	เปรียบเทียบการปรับตัวเข้าสู่สมดุลของทั้ง 3 ประเทศ ในช่วง 5 ปีย้อนหลัง (2007 - 2011)	23
ภาพที่ 12	มูลค่าหุ้น IPO ในตลาดหุ้นมาเลเซียในช่วง 2001 - 2012	25
ภาพที่ 13	มูลค่าหุ้น IPO รายภาคเศรษฐกิจในตลาดหุ้นมาเลเซียในช่วง 2001 - 2012	26
ภาพที่ 14	เปรียบเทียบมูลค่าการควมรวมกิจการของไทย มาเลเซียและสิงคโปร์ ในช่วงปี 2007 - 2011	29
ภาพที่ 15	การกระจายตัวของ IHC ในภาคเศรษฐกิจต่างๆ ของมาเลเซีย	31
ภาพที่ 16	มูลค่าหุ้น IPO ในตลาดหุ้นสิงคโปร์ในช่วง 2001 - 2012	35
ภาพที่ 17	มูลค่าหุ้น IPO รายภาคเศรษฐกิจในตลาดหุ้นสิงคโปร์ในช่วง 2001 - 2012	26
ภาพที่ 18	มูลค่าหุ้น foreign listing รายภาคเศรษฐกิจในปี 2011	41
ภาพที่ 19	เปรียบเทียบความสมดุลของตลาดหุ้นสิงคโปร์กรณีรวมและไม่รวม foreign listing	42

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สัดส่วนมูลค่าตลาด และ GDP รายภาคเศรษฐกิจของไทยในปี 2011	9
ตารางที่ 2	การเข้าจดทะเบียนของหุ้น IPO ในตลาดหุ้นไทยตั้งแต่ปี 2007 - 2Q/2012	12
ตารางที่ 3	จำนวนบริษัทจดทะเบียนตามภาคเศรษฐกิจและขนาดมูลค่าตลาดในปี 2012	14
ตารางที่ 4	สัดส่วนมูลค่าตลาด และ GDP รายภาคเศรษฐกิจของมาเลเซียในปี 2011	17
ตารางที่ 5	สัดส่วนมูลค่าตลาด และ GDP รายภาคเศรษฐกิจของสิงคโปร์ในปี 2011	20
ตารางที่ 6	โครงสร้างบริษัทจดทะเบียนที่รัฐบาลมาเลเซียเป็นผู้ถือหุ้นหลักและปัจจุบันจดทะเบียนในตลาดหุ้น	28
ตารางที่ 7	คุณลักษณะและจุดเด่นของ Business trust	37
ตารางที่ 8	คุณลักษณะและจุดเด่นของกองทุนอสังหาริมทรัพย์และ REIT	39

สารบัญกล่อง

กล่องที่ 1	กรณีตัวอย่างนโยบายผลักดันภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศเข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น	27
กล่องที่ 2	กรณีตัวอย่างนโยบายการควบรวมกิจการของ Sime Darby Group	30
กล่องที่ 3	พัฒนาการของ BT ในสิงคโปร์	38
กล่องที่ 4	กรณีตัวอย่างนโยบาย foreign listing ในสิงคโปร์	40

ดัชนีตัวย่อ

GDP	=	Gross domestic product
Market cap.	=	Market capitalization
REIT	=	Real estate investment trust
BT	=	Business trust
IHC	=	Investment holding company
WFE	=	World federation of exchanges
IMF	=	International monetary fund
IPO	=	Initial public offering
SEO	=	Secondary equity offering
GLC	=	Government-linked company
บจ.	=	บริษัทจดทะเบียน
สรอ.	=	สหรัฐอเมริกา

บทสรุปผู้บริหาร

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับพัฒนาการทางด้านการเงินอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ในประเทศที่มีระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูง มักพบว่ามีการสร้างพื้นฐานทางการเงินที่ดีควบคู่กัน หากพิจารณาบทบาทของตลาดทุนในการทำหน้าที่สนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจ พบว่าในประเทศที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือทางการเงินในตลาดทุนรูปแบบต่างๆ ได้หลากหลาย มักมีข้อได้เปรียบในด้านโอกาสการทำธุรกิจและได้รับความสนใจจากผู้ระดมทุนและผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ถือได้ว่าตลาดทุนช่วยเสริมสร้างภาวะความคล่องตัวของธุรกิจและสร้างความสมดุลด้านระบบการเงินให้กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศ

ในส่วนของตลาดหุ้น ซึ่งถือเป็นแหล่งระดมทุนแหล่งหนึ่งที่หลายประเทศได้ให้ความสำคัญ พบว่าประเทศที่เล็งเห็นความสำคัญของตลาดหุ้นมักใช้ตลาดหุ้นเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยจัดสรรทุน ระดมทุนและติดตามดูแลการใช้ทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้ามประเทศที่ตลาดหุ้นมีความล้าหลังหรือเติบโตอย่างขาดความสมดุลและไม่สอดคล้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ มักพบความเหลื่อมล้ำระหว่างโครงสร้างดังกล่าว ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาแก่ผู้ร่วมตลาดทั้งหลาย อาทิ นักลงทุนได้รับความผันผวนจากปัจจัยภายนอกทั้งที่ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตภายในประเทศยังคงเข้มแข็งดี หรือภาคธุรกิจซึ่งไม่สามารถเข้าถึงการระดมทุนในตลาดหุ้น อาจทำให้มีต้นทุนทางการเงินสูง ส่งผลให้ไม่สามารถขยายธุรกิจตามภาวะเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้การที่ตลาดหุ้นไม่สามารถเข้ามาทำหน้าที่อันได้แก่ ระดมทุน จัดสรรทุน และ ติดตามดูแลการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้การพัฒนาการของเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศนั้นๆ เป็นไปอย่างเชื่องช้า

การศึกษาได้พิจารณาความสมดุลระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจของไทย พบว่ามีความเหลื่อมล้ำกันมากโดยภาคเศรษฐกิจหลัก ซึ่งได้แก่ภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรมมีสัดส่วนรวมกันสูงถึงร้อยละ 53 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) มีสัดส่วนมูลค่าตลาดในตลาดหุ้นเพียงร้อยละ 13 ในขณะที่ภาคพลังงานและการเงินซึ่งไม่ใช่ภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ (ร้อยละ 9 ของ GDP) แต่มีสัดส่วนมูลค่าตลาดในตลาดหุ้นสูงถึงร้อยละ 45 อีกทั้งหากพิจารณาการปรับเข้าสู่สมดุลในช่วง 5 ปีย้อนหลัง (2007 - 2011) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตลาดหุ้นและโครงสร้างเศรษฐกิจไทยมีการเปลี่ยนแปลงที่ปรับออกห่างสมดุลยิ่งขึ้นในหลายๆ ภาคเศรษฐกิจ

เมื่อเปรียบเทียบความสมดุลระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยกับประเทศที่นำมาเป็นกรณีศึกษาได้แก่ มาเลเซียและสิงคโปร์ พบว่าตลาดหุ้นและโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยยังขาดความสมดุลมาก แตกต่างจากมาเลเซียและสิงคโปร์ที่มีความสมดุลมากกว่าไทย ซึ่งการศึกษาได้ทดสอบโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ระหว่างสัดส่วนมูลค่าตลาด (Market capitalization) และสัดส่วนของ GDP ของทั้งสามประเทศในปี 2011 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของมาเลเซียและสิงคโปร์เท่ากับ 0.44 และ 0.45 ตามลำดับ ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ของตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจที่ค่อนข้างสูง ในขณะที่ไทยมีค่าติดลบที่ -0.04 ซึ่งแสดงถึงตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจเติบโตอย่างขาดความสมดุลและไม่สอดคล้องกัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงนโยบายและมาตรการที่มาเลเซียและสิงคโปร์ดำเนินการเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศในช่วง 5 ปีย้อนหลัง (2007 - 2011) พบว่า มาเลเซียถือเป็นประเทศที่ดำเนินนโยบายและมาตรการสนับสนุนต่างๆ อย่างเข้มแข็ง เพื่อสนับสนุนการปรับตัวเข้าหาสมดุลในช่วงเวลาดังกล่าว และมีผลสำเร็จที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ซึ่งอยู่ในภาคเศรษฐกิจหลักให้เข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น และการใช้เครื่องมือทางการเงินต่างๆ ที่ช่วยเพิ่มมูลค่าตลาดให้แก่บริษัทที่รัฐเข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นหลัก และการปรับปรุงกฎระเบียบที่เอื้อต่อการสนับสนุนธุรกิจให้เติบโตผ่านตลาดทุน เป็นต้น ในส่วนของสิงคโปร์แม้ว่าความสมดุลระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลงในช่วง 5 ปีย้อนหลัง แต่ด้วยนโยบายที่มุ่งเน้นการเป็นศูนย์กลางทางการเงินของภูมิภาค ทำให้มาตรการต่างๆ สะท้อนไปในแนวทางที่สร้างความน่าสนใจและการเติบโตให้กับตลาดการเงินของประเทศ ซึ่งรวมถึงตลาดหุ้นที่เป็นแหล่งระดมทุนที่สำคัญ โดยสนับสนุนผลิตภัณฑ์ทางการเงินแบบใหม่ที่ตอบสนองความต้องการทั้งนักลงทุนและผู้ที่ต้องการระดมทุนได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้มูลค่าตลาดของสิงคโปร์ยังเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง โดยผู้วิจัยเห็นว่ามาตรการในหลายๆ มาตรการของสิงคโปร์อาจสามารถนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับกรณีของไทยได้

ข้อสรุปจากการศึกษาพบว่า กรณีศึกษาของทั้ง 2 ประเทศมีประเด็นที่เป็นประโยชน์และสามารถปรับใช้กับโครงสร้างของภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศไทย เช่นในกรณีของมาเลเซียที่เน้นการผลิตภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมเช่นเดียวกับกรณีของไทย ดังนั้นถ้าจะให้ตลาดหุ้นสามารถทำหน้าที่ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ และมีโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นที่สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ควรมีมาตรการส่งเสริมการระดมทุนของบริษัทในภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจในภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศเข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น (โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม) อาทิเช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การรถไฟแห่งประเทศไทย บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด และการประปา นครหลวง
2. ลดอุปสรรคที่เกี่ยวข้องในการขยายกิจการของบริษัทจดทะเบียนในรูปแบบการควบรวมกิจการ (M&A) และรูปแบบ holding company เพื่อผู้ประกอบการที่มีศักยภาพได้รวมตัวกันให้มีมูลค่ากิจการที่ใหญ่พอในการใช้ตลาดหุ้นในการระดมทุนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมให้บริษัทต่างประเทศที่ทำธุรกิจในภาคธุรกิจหลักของไทย เข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น ในรูปแบบ foreign listing และ secondary listing โดยปรับปรุงกฎเกณฑ์ด้านการลงทุน มาตรการกฎหมายและภาษีให้จูงใจและสอดคล้องกับหลักปฏิบัติของธุรกิจ
4. ปรับกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ ที่ช่วยเร่งให้มูลค่าตลาดของหุ้นในภาคเศรษฐกิจหลักปรับตัวเข้าสู่สมดุลได้รวดเร็วขึ้น เช่น REIT Business trust หรือปรับเกณฑ์รับเข้าจดทะเบียนที่สอดคล้องกับลักษณะพิเศษของแต่ละอุตสาหกรรมโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น การผ่อนปรนเรื่อง track record ในภาคพลังงานทดแทน (renewable energy)

บทนำ

โครงสร้างเศรษฐกิจของไทยพึ่งพิงภาคการผลิตสินค้าเป็นหลักโดยมูลค่าผลผลิตมวลรวมในประเทศ (GDP) สูงสุด 2 อันดับแรกมาจากภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรมซึ่งคิดเป็นสัดส่วนรวมกันกว่าร้อยละ 50 ของ GDP ของประเทศในปี 2011 และเมื่อพิจารณาถึงบทบาทของภาคการเงินในส่วนของตลาดหุ้นในการเป็นกลไกสนับสนุนการเติบโตของภาคเศรษฐกิจหลัก โดยพิจารณาจากมูลค่าตลาด (Market capitalization) ของตลาดหุ้น พบว่าบริษัทในภาคเศรษฐกิจทั้ง 2 มีบริษัทที่เข้าจดทะเบียนเพื่อระดมทุนในตลาดหุ้นจำนวนไม่มากและมีมูลค่าตลาดรวมกันเพียงร้อยละ 13 ของมูลค่าตลาดหุ้นทั้งหมดเท่านั้น สะท้อนให้เห็นถึงความไม่สมดุลระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นและโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ

สถานการณ์ดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมตลาดในหลายภาคส่วน อาทิ นักลงทุนจะได้รับผลกระทบจากความผันผวนของภาคเศรษฐกิจที่มีบทบาทสูงในตลาดหุ้นและจากภาวะเศรษฐกิจโลก แม้ว่าเศรษฐกิจภายในประเทศยังคงมีความเข้มแข็ง นอกจากนี้แล้วนักลงทุนยังเสียโอกาสในการหาผลตอบแทนจากการลงทุนที่ดีในภาคเศรษฐกิจที่มีการเติบโตและเป็นตัวขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจจริงของประเทศ ในส่วนของภาคธุรกิจ ผู้ประกอบการหรือบริษัทที่ไม่สามารถใช้ตลาดหุ้นเป็นทางเลือกในการระดมทุนย่อมเสียโอกาสในการขยายธุรกิจ และอาจประสบปัญหาการระดมทุนจากแหล่งที่มีต้นทุนการระดมทุนสูง อีกทั้งบริษัทหรือธุรกิจที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหุ้นมักจะขาดแรงจูงใจในการแข่งขันเพราะผลประกอบการไม่ได้ถูกนำมาเปรียบเทียบกับคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกันที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของตลาดหุ้น ในส่วนของตลาดหุ้น การที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศไม่สนใจระดมทุนผ่านตลาดหุ้น ย่อมทำให้ตลาดหุ้นไม่สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกในจัดสรร ระดมทุนและติดตามดูแลการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสุดท้ายย่อมส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

งานศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจในประเทศ ตลอดจนปัญหาและผลกระทบจากความไม่สมดุลที่เกิดขึ้น โดยทำการเปรียบเทียบสถานะของไทยกับกรณีศึกษาในมาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งถือได้ว่ามีระดับการพัฒนาประเทศที่สามารถเทียบเคียงเป็นแบบอย่างให้กับประเทศไทยได้ ตลอดจนศึกษาถึงแนวทางแก้ไขในแต่ละประเทศเพื่อเป็นกรณีศึกษาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความจำเป็นที่ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างตลาดหุ้นและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศต้องได้รับการแก้ไขดูแลให้มีการเติบโตอย่างเหมาะสมและสอดคล้องสมดุลกัน พร้อมทั้งระบุข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานศึกษาจะเป็น

ประโยชน์เชิงนโยบายให้กับหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง นำแนวทางจากผลการศึกษาไปปรับใช้เพื่อช่วยให้
โครงสร้างบริษัทจดทะเบียนมีความสมดุลและสอดคล้องกับภาคเศรษฐกิจจริงในอนาคตอันใกล้

บทที่ 1: ทำไมโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นควรสมดุลและสอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ

โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศใดประเทศหนึ่ง ย่อมสะท้อนมาจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ดำเนินอยู่หรือเกิดขึ้นในประเทศนั้นๆ ในประเทศที่ระบบเศรษฐกิจมีอัตราการเติบโตดี และกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้รับการจัดสรรทรัพยากรและมีการติดตามดูแลอย่างเหมาะสม กิจกรรมทางเศรษฐกิจก็มักมีความแข็งแกร่งสามารถเสริมสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ และได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกในระดับที่ต่ำกว่าประเทศที่ละเลยในเรื่องดังกล่าว

เป็นที่ทราบกันดีว่า การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศใดประเทศหนึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับพัฒนาการทางด้านการเงินอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ในประเทศที่มีระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงมักพบว่า มีระบบโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการเงินที่ดีรองรับควบคู่กันไป ซึ่งหากพิจารณาบทบาทของตลาดทุนที่มีต่อระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ประเทศที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือทางการเงินในตลาดทุนรูปแบบต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย มักมีข้อได้เปรียบในด้านโอกาสการทำธุรกิจและได้รับความสนใจจากผู้ระดมทุน และผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ถือได้ว่าตลาดทุนช่วยเสริมสร้างภาวะความคล่องตัวของธุรกิจและสร้างความสมดุลด้านระบบการเงินให้กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศ

หากพิจารณาในส่วน of ตลาดหุ้น ซึ่งถือเป็นแหล่งระดมทุนแหล่งหนึ่งที่หลาย ๆ ประเทศได้ให้ความสำคัญ พบว่า ประเทศที่เล็งเห็นความสำคัญของตลาดหุ้นมักใช้ตลาดหุ้นเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยจัดสรรทุนระดมทุนและติดตามดูแลการใช้ทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้ามประเทศที่ตลาดหุ้นมีความล้าหลังหรือเติบโตอย่างขาดความสมดุลและสอดคล้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เช่น บริษัทที่เข้าระดมทุนในตลาดหุ้นในสัดส่วนที่สูงไม่ใช่บริษัทที่เป็นธุรกิจหลักของประเทศ หรือ บริษัทที่เข้าระดมทุนมีความกระจุกตัวในภาคการผลิตใดการผลิตหนึ่งมากเกินไป ย่อมจะไม่สามารถทำหน้าที่ของการระดม จัดสรร และติดตามดูแลการใช้ทรัพยากรในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และค่าเสียโอกาสของผู้ร่วมตลาดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ผลกระทบต่อนักลงทุน

- นักลงทุนขาดโอกาสลงทุนในภาคธุรกิจที่มีแนวโน้มเติบโตดีและเป็นภาคธุรกิจหลักที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศผ่านตลาดหุ้น

ในประเทศที่ระบบเศรษฐกิจมีอัตราการเติบโตที่ดี ภาคเศรษฐกิจซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ ย่อมมีความต้องการใช้เงินทุนเพื่อดำเนินการและการขยายกิจการ ดังนั้นหากภาคเศรษฐกิจไม่สามารถมีแหล่งทางเลือกในการระดมทุน หรือไม่ให้ความสำคัญกับการระดมทุนรูปแบบอื่น นอกเหนือจากการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ ย่อมจะเป็นข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจอีกทั้งยังถือเป็นการปิดโอกาสสำหรับนักลงทุนที่มีความต้องการจะมีส่วนร่วมในการถือหุ้นของกิจการที่มีแนวโน้มเติบโตดีและเป็นภาคเศรษฐกิจหลักที่ขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ผ่านเครื่องมือทางการเงินต่างๆ และตลาดหุ้น

- ตลาดหุ้นที่มีมูลค่าตลาดของภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศในสัดส่วนที่ต่ำมักจะทำให้ นักลงทุนได้รับผลกระทบจากความผันผวนของปัจจัยภายนอกตามภาวะเศรษฐกิจโลก แม้ว่า ภาวะธุรกิจและเศรษฐกิจในประเทศยังอยู่ในเกณฑ์ดี

ประเทศที่ตลาดหุ้นมีมูลค่าตลาดของภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศในสัดส่วนที่ต่ำ หรือบริษัทเข้าจดทะเบียนกระจุยตัวอยู่ในภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศในสัดส่วนที่สูง จะทำให้ภาพรวมของตลาดหุ้นแปรผันโดยตรงกับการเปลี่ยนแปลงของหุ้นที่มีมูลค่าตลาดเป็นสัดส่วนที่สูงเช่นกัน และมักได้รับผลกระทบจากความผันผวนของปัจจัยภายนอกที่เชื่อมโยงกับภาคธุรกิจที่มีบทบาทในตลาดหุ้นนั้น ตลอดจนได้ผลกระทบจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจโลกได้ง่ายกว่าแม้ว่าเศรษฐกิจพื้นฐานยังเติบโตอยู่ในเกณฑ์ดีก็ตาม เช่นกรณีของประเทศไทย ที่หุ้นกลุ่มพลังงานที่ไม่ได้เป็นภาคการผลิตหลักของประเทศ แต่ในตลาดหุ้นมีสัดส่วนของมูลค่าตลาดหุ้นกลุ่มพลังงานสูงถึงร้อยละ 24 ของมูลค่าตลาดรวม ซึ่งทำให้ที่ผ่านมตลาดหุ้นไทยมักได้รับผลกระทบจากความผันผวนของวิกฤติการณ์น้ำมันในช่วงต่างๆ เป็นต้น

ผลกระทบต่อธุรกิจ

- ธุรกิจบางกลุ่มไม่สามารถระดมทุนผ่านตลาดหุ้นได้อย่างสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโอกาสทางธุรกิจได้อย่างเหมาะสม เป็นข้อจำกัดสำหรับการดำเนินธุรกิจ เสียโอกาสในการระดมทุนเพื่อขยายธุรกิจ

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในหลายๆ ประเทศ ถือเป็นฐานการผลิตที่ผู้ผลิตอยู่เป็นจำนวนมาก มักไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการระดมทุนผ่านตลาดหุ้น ซึ่งเกิดจากข้อจำกัดทั้งจากปัจจัยภายในของธุรกิจและปัจจัยด้านเงื่อนไขและกฎเกณฑ์การระดมทุนในตลาดหุ้น ซึ่งถือเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการขาดโอกาสและทางเลือกที่จะระดมทุนจากเครื่องมือการเงินอื่นในช่วงที่ธุรกิจอยู่ในช่วงการเติบโตและขยายกิจการ เช่น การระดมทุนผ่านตลาดหุ้น ซึ่งนอกจากเสียโอกาสในการระดมทุนเพื่อขยายธุรกิจให้เติบโตในช่วงเวลาที่เหมาะสมแล้ว ยังส่งผลถึงภาระด้านต้นทุนการระดมทุนที่อาจสูงกว่าเกณฑ์ปกติด้วย

ผลกระทบต่อตลาดหุ้น

- ตลาดหุ้นที่มีบริษัทจดทะเบียนในภาคธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งมากเกินไป อาจมีผลให้ตลาดหุ้นมีความผันผวนสูง

ตลาดหุ้นในประเทศที่มีบริษัทจดทะเบียนในภาคธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งมากเกินไป ย่อมเกิดภาวะของการกระจุกตัวของปริมาณการซื้อขายและสภาพคล่องอยู่เพียงในธุรกิจเพียงบางกลุ่ม ตลอดจนขาดผู้ลงทุนที่หลากหลายที่จะช่วยกระจายความเสี่ยงต่างๆ นอกจากนี้ภาพรวมของตลาดหุ้นที่ถูกชี้นำโดยธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งมากเกินไป ย่อมส่งผลให้ตลาดหุ้นขาดความสมดุลไม่สามารถเป็นทางเลือกในการลงทุนที่เหมาะสมให้แก่นักลงทุนได้

- ตลาดหุ้นที่ขาดความสมดุลมักจะเป็นตลาดหุ้นที่มีมูลค่าตลาดเล็กเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดเศรษฐกิจของประเทศและตลาดหุ้นคู่แข่ง เป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการดึงดูดเงินลงทุน มักถูกมองข้ามและไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุน

ตลาดหุ้นที่ขาดความสมดุล จะพบปัญหาสภาพคล่องและระดับของปริมาณการซื้อขายที่เกิดขึ้นมากเพียงบางภาคธุรกิจ ทำให้ภาพการซื้อขายโดยรวมมีไม่มากและส่งผลให้ตลาดหุ้นแห่งนั้นมีขนาดเล็ก เนื่องจากได้รับความสนใจจากนักลงทุนเพียงหุ้นในภาคธุรกิจเพียงบางกลุ่ม ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนที่มีขนาดการลงทุนขนาดใหญ่ เช่น นักลงทุนสถาบัน ซึ่งมักจะมองข้ามขนาดของตลาดหุ้นที่ไม่สามารถรองรับเงินลงทุนขนาดใหญ่และขาดสภาพคล่องที่มากพอได้ อีกทั้งภายใต้ภาวะตลาดหุ้นโลกที่เปิดเสรีมากขึ้นเป็นลำดับนี้ นักลงทุนต่างประเทศย่อมทำการเปรียบเทียบตลาดหุ้นทุกแห่งก่อนตัดสินใจลงทุน ซึ่งท้ายที่สุดแล้วตลาดหุ้นที่มีมูลค่าตลาดเล็กและมีสภาพคล่องที่ต่ำย่อมจะไม่ได้ได้รับความสนใจลงทุน เกิดค่าเสียโอกาสในการดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศเพื่อนำมาพัฒนาประเทศ

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวม

- ตลาดหุ้นที่ไม่มีบริษัทจดทะเบียนจากภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ หรือจากภาคธุรกิจอย่างหลากหลาย ทำให้กลไกการติดตามดูแลการใช้ทรัพยากรของประเทศซึ่งควรเป็นหน้าที่สำคัญของตลาดหุ้น ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพในภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ

บทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของตลาดหุ้นได้แก่ การระดมทุน จัดสรรทุน และติดตามดูแลการใช้ทรัพยากรในประเทศให้เกิดประสิทธิภาพแก่ระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นตลาดหุ้นที่ขาดบริษัทจากภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศเข้าจดทะเบียน หรือไม่มีภาคธุรกิจเข้าจดทะเบียนอย่างหลากหลาย ย่อมจะไม่สามารถทำหน้าที่ติดตามดูแลการเคลื่อนไหวหรือส่งสัญญาณทางธุรกิจ ตลอดจนสะท้อนปัญหาต่างๆ ของธุรกิจผ่านระบบการกำกับดูแลของตลาดหุ้น ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่จะเอื้อต่อการแก้ปัญหาหรือการวางนโยบายของภาครัฐให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงหรือสภาพการแข่งขันที่เกิดขึ้นได้อย่างทันต่อเหตุการณ์ได้ ซึ่งท้ายที่สุดย่อมส่งผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

- ภาคธุรกิจสำคัญของประเทศ ขาดการผลักดันตนเองให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากยังไม่ถูกเปรียบเทียบกับบริษัทคู่แข่งในกลุ่มธุรกิจเดียวกันทั้งในและต่างประเทศ ผ่านกระบวนการติดตามและดูแลของตลาดหุ้น

ธุรกิจที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น จะถูกกำกับดูแล และตรวจสอบการดำเนินธุรกิจทั้งจากผู้ถือหุ้นและจากเกณฑ์มาตรฐานการกำกับดูแลของตลาดหุ้นที่กำหนดไว้ ทำให้ธุรกิจต้องดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่เสมอ ในทางตรงกันข้ามภาคธุรกิจที่ยังไม่เข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น ธุรกิจย่อมขาดการกำกับดูแลและตรวจสอบผ่านกระบวนการของตลาดหุ้น ย่อมขาดแรงจูงใจหรือแรงกดดันให้พัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจของตนเอง เนื่องจากไม่ถูกเปรียบเทียบกับคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

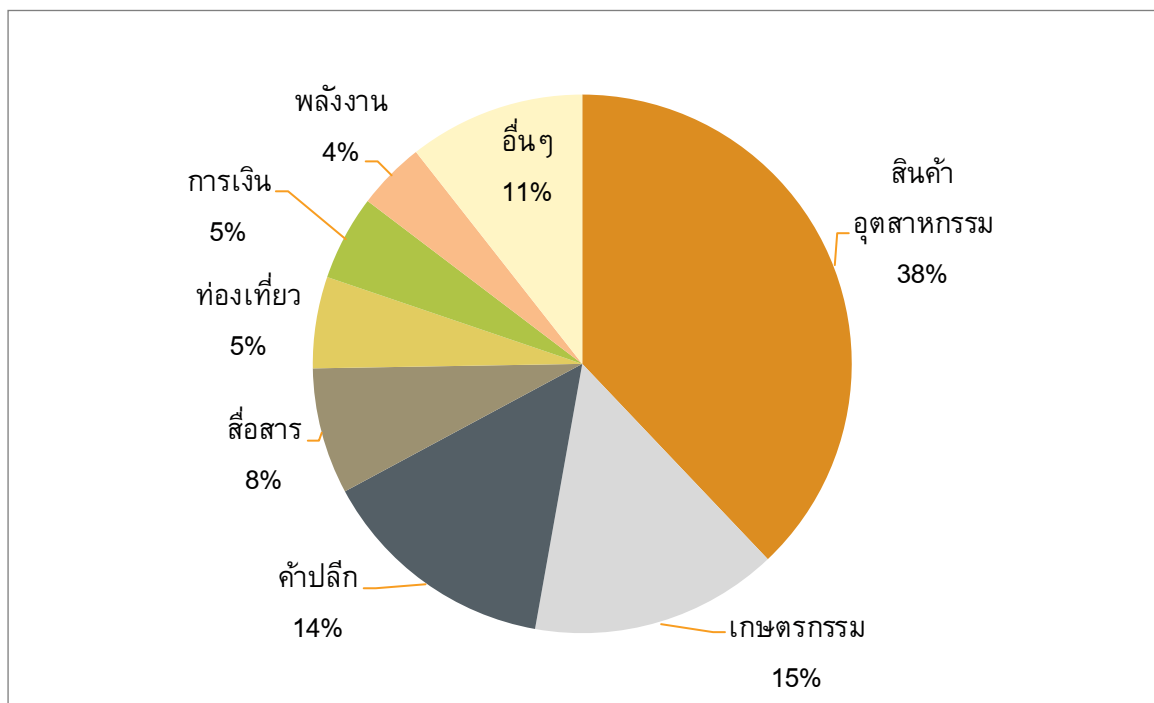
บทที่ 2: ตรวจสอบสถานะความสมดุลระหว่างตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจของไทย

2.1 โครงสร้างเศรษฐกิจไทย

โครงสร้างเศรษฐกิจของไทยประกอบด้วยภาคเศรษฐกิจสำคัญได้แก่ภาคการผลิตสินค้าและภาคบริการ โดยพึ่งพิงภาคการผลิตสินค้าเป็นหลัก ในปี 2011 มูลค่าการผลิตของภาคการผลิตสินค้าคิดเป็นร้อยละ 63 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในขณะที่มูลค่าการผลิตจากภาคบริการคิดเป็นร้อยละ 37 ของ GDP

หากพิจารณารายละเอียดภาคการผลิตสินค้า พบว่า ภาคเศรษฐกิจที่มีมูลค่าการผลิตสูงสุดสองอันดับแรกในปี 2011 ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมซึ่งมีมูลค่าการผลิตรวมกันร้อยละ 53 ของ GDP (หรือร้อยละ 38 และ 15 ตามลำดับ) มีอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (2007 - 2011) คิดเป็นร้อยละ 18 และ 55 ตามลำดับ ในส่วนภาคบริการ ภาคเศรษฐกิจที่มีบทบาทสำคัญได้แก่ ภาคค้าปลีก, สื่อสาร และท่องเที่ยว ซึ่งมีมูลค่าการผลิตคิดเป็นร้อยละ 14 8 และ 5 ตามลำดับ (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1: โครงสร้างเศรษฐกิจของไทยในปี 2011

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (NESDB)

2.2 โครงสร้างตลาดหุ้น

หากพิจารณาภาคเศรษฐกิจที่มีบทบาทสำคัญในตลาดหุ้น โดยพิจารณาจากมูลค่าตลาดของหุ้นในภาคเศรษฐกิจที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น พบว่า ภาคเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนของมูลค่าตลาดสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ภาคพลังงานและการเงิน โดยในปี 2011 มูลค่าตลาดของทั้ง 2 ภาคเศรษฐกิจรวมกัน คิดเป็นร้อยละ 45 ของมูลค่าตลาดหุ้นรวม โดยหากพิจารณาทบทวนด้านการสร้างมูลค่าการผลิตของประเทศของทั้ง 2 ภาคเศรษฐกิจรวมกันจะมีเพียงร้อยละ 9 ของ GDP เท่านั้น ในขณะที่ภาคเศรษฐกิจซึ่งถือเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก ระบบเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรมที่มีสัดส่วนของมูลค่าการผลิตรวมกัน สูงกว่าร้อยละ 50 ของ GDP แต่มีมูลค่าตลาดคิดเป็นเพียงร้อยละ 13 ของมูลค่าตลาดหุ้นทั้งหมดเท่านั้น (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1: สัดส่วนมูลค่าตลาด และ GDP รายภาคเศรษฐกิจของไทยในปี 2011

ภาคเศรษฐกิจ	%market cap.	%GDP
ภาคการผลิตสินค้า	49%	63%
เกษตรกรรม	5%	15%
พลังงาน	24%	4%
อุตสาหกรรม	8%	38%
สาธารณูปโภค	3%	3%
ก่อสร้าง	8%	3%
ภาคบริการ	51%	37%
ค้าปลีก	8%	14%
ท่องเที่ยว	2%	5%
สื่อสาร	12%	8%
การเงิน	21%	5%
อสังหาริมทรัพย์	5%	3%
โรงพยาบาล	3%	2%
ทั้งหมด	100%	100%

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (NESDB), Bloomberg

หมายเหตุ: GDP ปี 2011 (at current market price), market cap. ณ สิ้นปี 2011

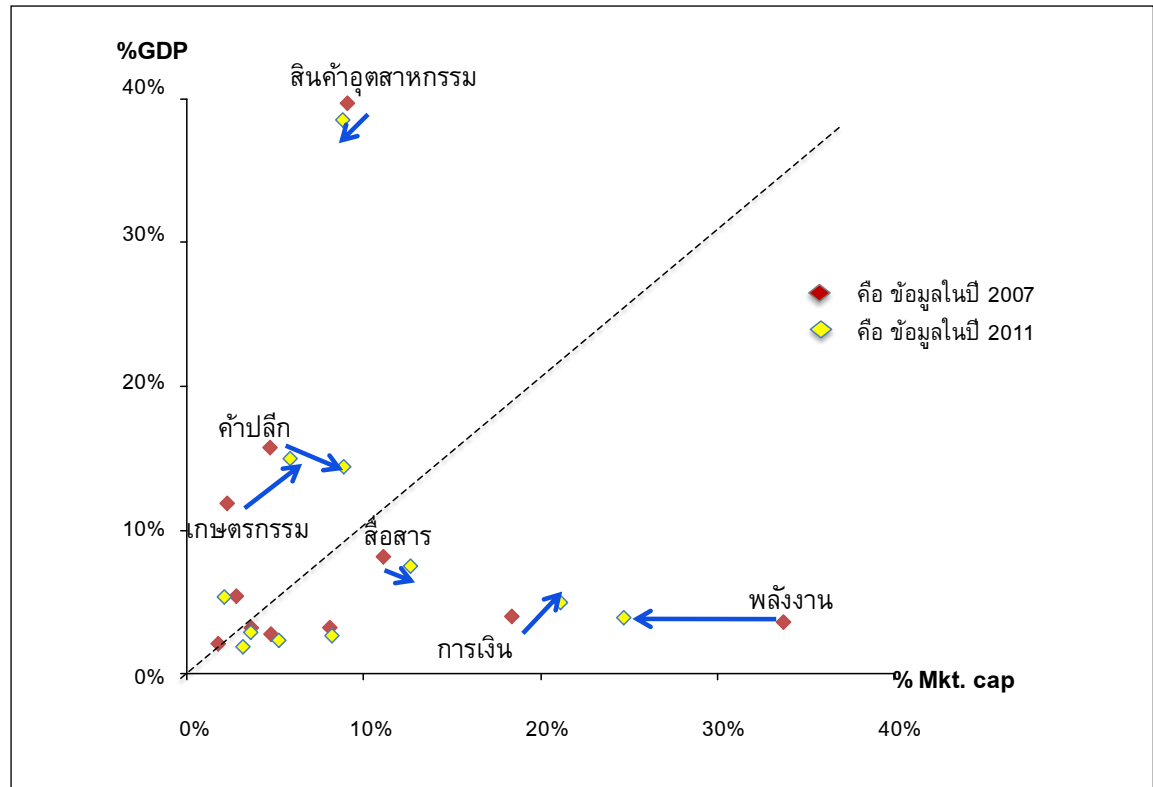
จากข้อมูลข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า ตลาดหุ้นของไทยมีลักษณะของการเติบโตที่ไม่สอดคล้องและสมดุลงกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะภาคเศรษฐกิจหลักที่มีบทบาทสร้างความเจริญเติบโตให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ ไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือได้รับการสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุนจากตลาดหุ้นในการสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจในระดับที่ต่ำอยู่

การศึกษา ได้พิจารณาถึงการปรับตัวเข้าสู่สมดุลระหว่างตลาดหุ้นกับภาคเศรษฐกิจของประเทศในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ตั้งแต่ปี 2007 - 2011) ซึ่งพบว่า ในปี 2011 ปัญหาความไม่สมดุลมีมากขึ้นหากเปรียบเทียบกับปี 2007 โดยพบว่าภาระหนี้ห่างจากสมดุลมีมากขึ้นทั้งในภาคการผลิตสินค้าและภาคบริการ (ภาพที่ 2) ดังนี้

ภาคการผลิตสินค้า พบว่า ในปี 2011 ซึ่งหากพิจารณาในรายละเอียดของภาคเศรษฐกิจ จะพบว่า แม้ภาคพลังงานที่มีบทบาทในตลาดหุ้นสูงมาโดยตลอด มีทิศทางที่ปรับตัวเข้าสู่สมดุลมากขึ้นก็ตาม สังเกตได้จากสัดส่วนของมูลค่าตลาดที่ปรับลดลงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ภาคเศรษฐกิจที่ถือเป็นภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ เช่น ภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมมีระดับการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับตัวเข้าสู่สมดุลไม่มากนัก

ภาคบริการ หากพิจารณาในรายละเอียดแยกตามภาคเศรษฐกิจจะพบว่า แม้ภาคค้าปลีกปรับตัวเข้าสู่สมดุลมากขึ้น แต่ในภาคสื่อสาร และการเงินกลับมีทิศทางปรับตัวออกจากสมดุลมากกว่า ซึ่งอาจกล่าวได้ตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมาความสัมพันธ์ระหว่างตลาดหุ้นกับภาคเศรษฐกิจของไทยกลับมีความเหลื่อมล้ำหนี้ห่างจากสมดุลมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2: การปรับตัวเข้าสู่สมดุลของไทยรายภาคเศรษฐกิจจากปี 2007 - 2011

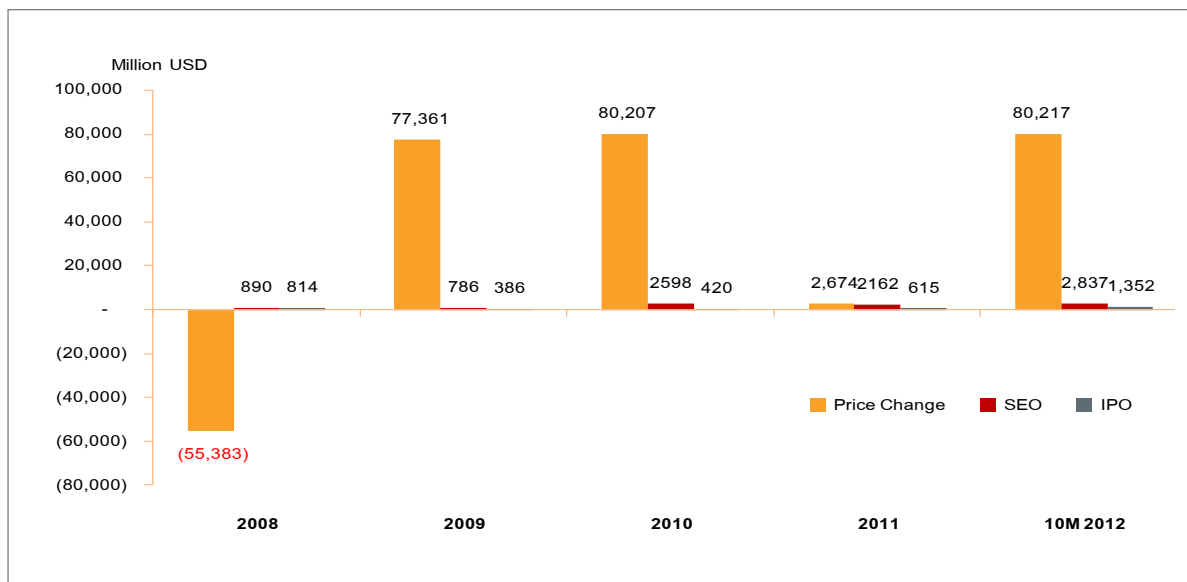
ที่มา: NESDB, Bloomberg

การศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีบทบาทต่อการปรับตัวสู่ความสมดุลสูงคือ การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าตลาดของตลาดหุ้นมากกว่าการเปลี่ยนแปลงตัวแปรด้าน GDP เนื่องจากพบว่า GDP ของไทยมีการขยายตัวที่ค่อนข้างคงที่ในแต่ละปี ดังนั้นหากพิจารณาตัวแปรด้านมูลค่าตลาดของตลาดหุ้น การศึกษาพบว่าองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าตลาดในตลาดหุ้นไทยมาจาก 3 ส่วนสำคัญ ได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาหุ้น โดยเฉพาะในหุ้นกลุ่มที่มีบทบาทในตลาดสูง
2. การระดมทุนในตลาดแรก (Initial public offering: IPO) ¹
3. การระดมทุนในตลาดรอง (Secondary equity offering: SEO) ²

จากภาพที่ 3 จะเห็นว่าในช่วง 5 ปี (2007 - 2012) การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าตลาดหุ้น เกิดจากองค์ประกอบสำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาเป็นหลัก โดยจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของราคามีสัดส่วนที่สูงมากในมูลค่าตลาดหุ้นโดยรวม ในขณะที่องค์ประกอบด้านการระดมทุนครั้งแรก (IPO) และการระดมทุนเพิ่มในตลาดรอง (SEO) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สะท้อนถึงการให้ความสำคัญของภาคธุรกิจเพื่อระดมทุนและขยายกิจการนั้นมีในสัดส่วนที่ต่ำมาก

ภาพที่ 3: องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าตลาดในตลาดหุ้นไทยตั้งแต่ปี 2007 - 2012

ที่มา: Bloomberg, SETSMART

¹ Initial Public Offering (IPO) หมายถึง การที่บริษัท มหาชน จำกัด นำหลักทรัพย์เสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก ส่วนใหญ่มีจุดประสงค์เพื่อระดมเงินทุนไปขยายกิจการ และเพื่อกระจายการถือครองหลักทรัพย์ให้แก่ประชาชน

² Secondary Equity Offering (SEO) หมายถึง การที่บริษัท มหาชน จำกัด ระดมทุนในตลาดรอง

หากพิจารณาบทบาทด้านการระดมทุนในตลาดหุ้น ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือส่งเสริมและสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (ตารางที่ 2) พบว่า ในรอบ 5 ปี (2007 - 2011) ภาคเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญกับตลาดหุ้นสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ภาคอสังหาริมทรัพย์ ค้าปลีก และพลังงาน โดยมูลค่าการระดมทุนคิดเป็นร้อยละ 36 20 และ 15 ของมูลค่าการระดมทุนรวมในช่วง 5 ปีที่มีจำนวน 3.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ. ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าภาคเศรษฐกิจทั้ง 3 ไม่ใช่ภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ สะท้อนให้เห็นว่าภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการใช้ตลาดหุ้นเป็นแหล่งทางเลือกในการระดมทุนเพื่อสร้างการเติบโตทางธุรกิจ

ตารางที่ 2: การเข้าจดทะเบียนของหุ้น IPO ในตลาดหุ้นไทยตั้งแต่ปี 2007 - 2Q/2012

ภาคเศรษฐกิจ	จำนวนบริษัทจดทะเบียน							Total IPO Amount (million USD)	สัดส่วนตามมูลค่าหุ้น IPO
	2007	2008	2009	2010	2011	2Q/2012	ทั้งหมด		
ภาคการผลิตสินค้า	6	7	9	4	8	3	37	900.2	27%
เกษตรกรรม	-	-	-	-	1	-	1	52.9	2%
พลังงาน	2	4	3	-	1	-	10	523.1	15%
สินค้าอุตสาหกรรม	3	2	3	4	5	2	19	235.6	7%
สาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-	0%
ก่อสร้าง	1	1	3	-	1	1	7	88.6	3%
ภาคบริการ	8	9	12	9	9	5	52	2,479.1	73%
ค้าปลีก	2	3	2	2	1	1	11	683.9	20%
ท่องเที่ยว	-	-	-	-	-	1	1	228.9	7%
สื่อสาร	1	1	3	4	-	-	9	56.9	2%
การเงิน	-	-	1	1	2	1	5	293.1	9%
อสังหาริมทรัพย์	5	5	6	2	6	1	25	1,210.9	36%
โรงพยาบาล	-	-	-	-	-	1	1	5.5	0%
ทั้งหมด	14	16	21	13	17	8	89	3,379.3	100%

หมายเหตุ: Tesco Lotus Retail Growth Freehold & Leasehold Property Fund (TLGF) ได้ถูกย้ายจากภาค

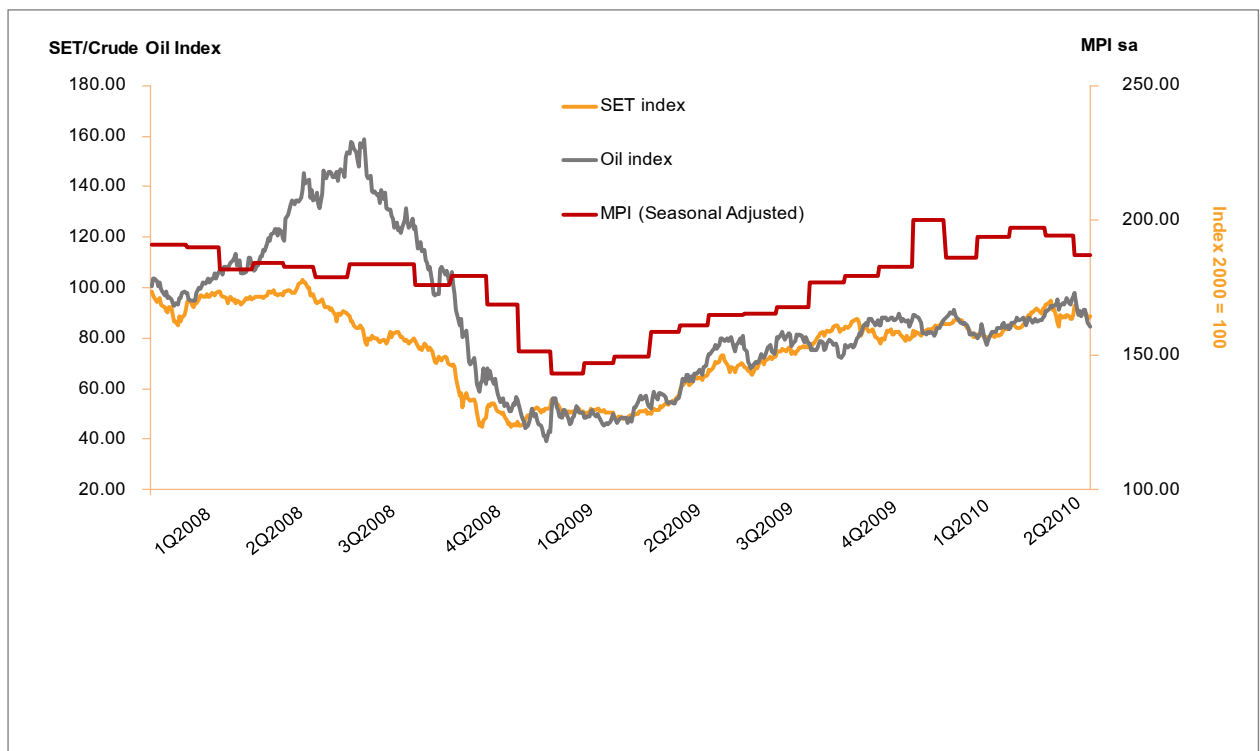
อสังหาริมทรัพย์ไปอยู่ในภาคค้าปลีก เพื่อความเหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล

ที่มา: Bloomberg, SETSMART

ด้วยโครงสร้างตลาดหุ้นที่มีลักษณะข้างต้น ตลาดหุ้นไทยจึงมีลักษณะของตลาดที่มีปัญหาและข้อจำกัด
ดังนี้

1. นักลงทุนในตลาดหุ้นไทยได้รับความผันผวนจากปัจจัยภายนอกประเทศ แม้ว่าโครงสร้างภาคธุรกิจ และเศรษฐกิจของประเทศยังมีความแข็งแกร่ง เนื่องจากตลาดหุ้นไทยถูกชักนำด้วยหุ้นที่มีมูลค่าตลาดสูง เช่น หุ้นกลุ่มน้ำมันซึ่งมีราคาแปรปรวนตามเศรษฐกิจโลก (ภาพที่ 4)

**ภาพที่ 4: การเปลี่ยนแปลงของดัชนีตลาดหุ้น ดัชนีราคาน้ำมัน และ ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมใน
ประเทศไทยในช่วงปี 2008 - 2Q/2010**

ที่มา: Bloomberg, SETSMART, สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)

2. นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศเสียโอกาสในการลงทุนในธุรกิจหลักที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย อย่างเช่น ภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม เนื่องจากบริษัทในกลุ่มดังกล่าวเข้ามาจดทะเบียนน้อย และบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่เป็นบริษัทขนาดเล็ก ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 3 ภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม มีจำนวนบริษัทเข้าจดทะเบียน 39 และ 119 บริษัทตามลำดับ แต่มีบริษัทขนาดใหญ่ในระดับที่มูลค่าตลาดมากกว่า 1 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เพียง 2 และ 4 รายตามลำดับ

โดยสรุป ตลาดหุ้นไทยยังขาดความสมดุลกับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศอยู่มาก โดยภาคเศรษฐกิจหลักที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือขาดโอกาสในการใช้ตลาดหุ้นเป็นเครื่องมือการเงินในการระดมทุนเพื่อประกอบกิจการหรือขยายกิจการ อีกทั้งหากพิจารณาในส่วนของโครงสร้างตลาดหุ้น จะพบว่ามูลค่าตลาดที่เติบโตมาจากกลไกด้านราคาหุ้นเป็นหลักมากกว่าบทบาทด้านการเป็นแหล่งระดมทุนของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทำให้มักได้รับความผันผวนจากปัจจัยแวดล้อมที่สัมพันธ์กับหุ้นที่มีบทบาทสูงในตลาดหุ้น

ตารางที่ 3 จำนวนบริษัทจดทะเบียนจำแนกตามภาคเศรษฐกิจและขนาดของมูลค่าตลาดในปี 2012

ภาคเศรษฐกิจ	GDP Growth 2007-2011	Market Cap. Range (USD)			ทั้งหมด
		> 1 Billion	0.1-1 Billion	< 0.1 Billion	
การเงิน	56%	9	10	54	73
เกษตรกรรม	55%	2	9	28	39
พลังงาน	38%	6	12	34	52
ท่องเที่ยว	24%	2	6	15	23
โรงพยาบาล	21%	2	1	15	18
อุตสาหกรรม	18%	4	23	92	119
สาธารณูปโภค	17%	3	3	1	7
สื่อสาร	14%	5	9	49	63
ค้าปลีก	12%	6	10	54	70
อสังหาริมทรัพย์	12%	2	14	64	80
ก่อสร้าง	8%	2	11	31	44
ทั้งหมด	23%	43	108	437	588

ที่มา: Bloomberg

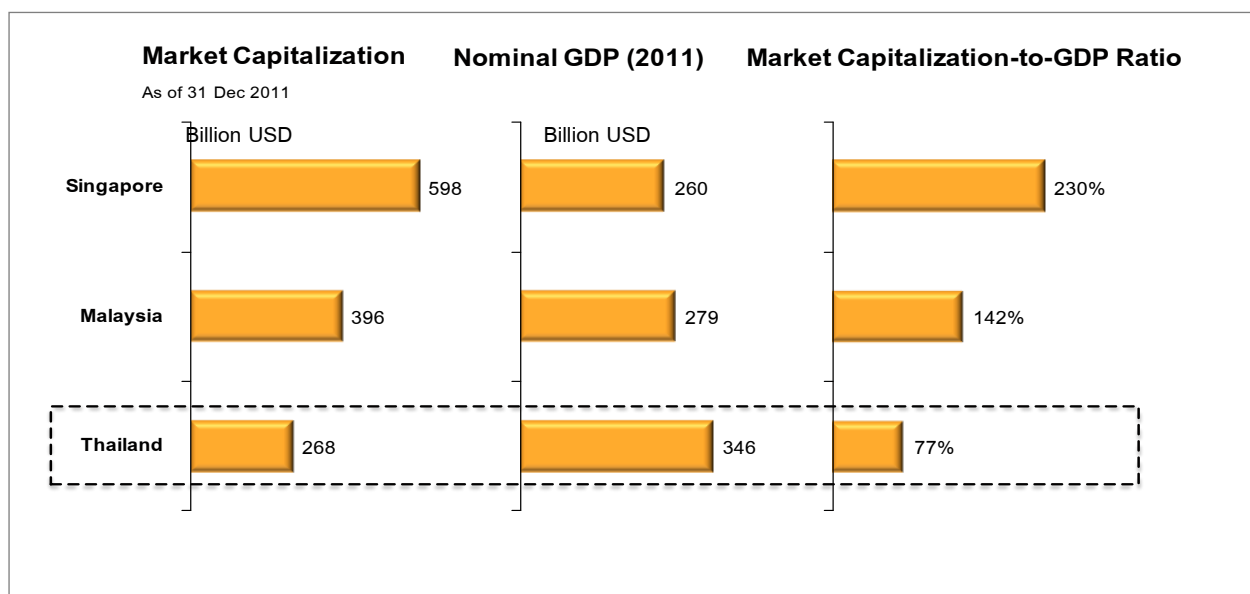

บทที่ 3: เปรียบเทียบความสมดุลของโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจของไทย มาเลเซียและสิงคโปร์

งานศึกษาได้พิจารณาถึงกรณีศึกษาในมาเลเซียและสิงคโปร์ เพื่อเปรียบเทียบความสมดุลของโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ ดังนี้

นอกจากประเทศไทยยังขาดความสมดุลระหว่างตลาดหุ้นและภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศอยู่มากแล้ว หากพิจารณาด้าน market cap. ต่อ GDP สัดส่วนของไทยยังค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์อีกด้วย ทั้งที่ประเทศไทยมี GDP สูงที่สุดใน 3 ประเทศแต่กลับมีมูลค่าตลาดต่ำที่สุดทำให้มี market cap. ต่อ GDP ต่ำที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 77 ในปี 2011 ในขณะที่สิงคโปร์และมาเลเซียอยู่ที่ร้อยละ 230 และ 142 ตามลำดับ (ภาพที่ 5) สาเหตุหลักมาจากบริษัทจดทะเบียนในภาคเศรษฐกิจหลักของไทย เช่น ภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมมีจำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นน้อย อีกทั้งบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก ดังนั้นการแก้ไขปัญหาความไม่สมดุลระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจวิธีหนึ่งคือ การสนับสนุนบริษัทที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจหลักเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหุ้นมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มูลค่าตลาดในภาคเศรษฐกิจเหล่านั้นปรับตัวสูงขึ้นและทำให้เกิดการปรับตัวเข้าสู่สมดุลมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 5: มูลค่าตลาดต่อ GDP ของไทย มาเลเซียและ สิงคโปร์

ที่มา: WFE, IMF

งานศึกษาได้วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตลาดหุ้นและภาคเศรษฐกิจจริงของประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ เพื่อเปรียบเทียบว่าประเทศใดมีความสมดุลมากกว่ากันพร้อมทั้งดูแนวโน้มการปรับตัวเข้าหาสมดุลในช่วง 5 ปีย้อนหลังในแต่ละประเทศ ดังนี้

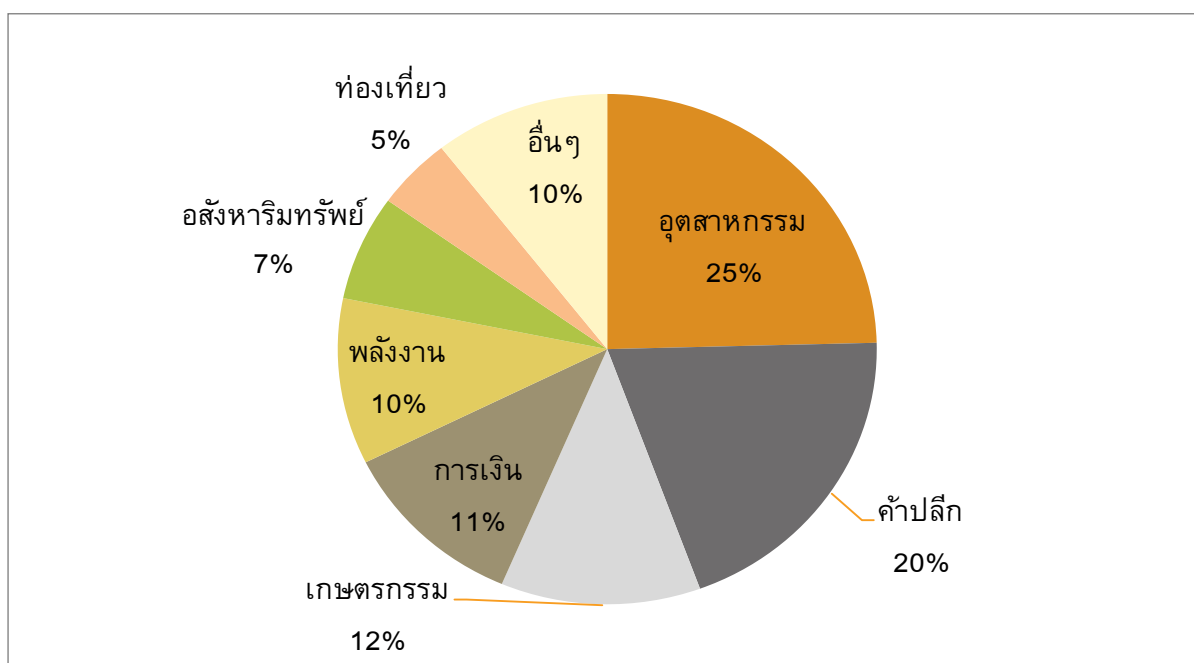
ประเทศมาเลเซีย

โครงสร้างเศรษฐกิจ

โครงสร้างเศรษฐกิจของมาเลเซียมีความคล้ายคลึงกับโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยค่อนข้างมาก โดยกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นตัวขับเคลื่อนการเติบโตของประเทศ ได้แก่ ภาคการผลิตสินค้าและบริการ โดยเน้นการพึ่งพิงภาคการผลิตเป็นหลัก ในปี 2011 มูลค่าการผลิตของภาคการผลิตสินค้าทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 53 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในขณะที่มูลค่าการผลิตภาคบริการทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 47 ของ GDP (ภาพที่ 6)

ภาคเศรษฐกิจหลักที่มีมูลค่าการผลิตสูงสุดสามอันดับแรกในปี 2011 ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม คำปลีก และเกษตรกรรมซึ่งมีมูลค่ารวมกันร้อยละ 57 ของ GDP (หรือร้อยละ 25 20 และ 12 ตามลำดับ)

ภาพที่ 6: โครงสร้างเศรษฐกิจของมาเลเซียในปี 2011

ที่มา: Department of Statistic Malaysia

โครงสร้างตลาดหุ้น

ตลาดหุ้นมาเลเซีย มีการกระจายสัดส่วนระหว่างภาคการผลิตสินค้าและภาคบริการในภาพใหญ่ที่ค่อนข้างสมดุล โดยมูลค่าตลาดของภาคเศรษฐกิจทั้งสอง คิดเป็นร้อยละ 49 และ 51 ของมูลค่าตลาดหุ้นโดยรวม ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสมดุลของสัดส่วนของภาคการผลิตทั้ง 2 ต่อ GDP ที่คิดเป็นร้อยละ 53 และ 47 ของ GDP ตามลำดับ

หากพิจารณารายละเอียดของภาคการผลิตสินค้า พบว่าภาคเศรษฐกิจที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ซึ่งมีมูลค่าตลาดรวมกันคิดเป็นร้อยละ 32 ของมูลค่าตลาดรวมในปี 2011 และคิดเป็นร้อยละ 37 ของ GDP (ตารางที่ 4) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างตลาดหุ้นและโครงสร้างเศรษฐกิจมาเลเซียมีความสัมพันธ์ที่สมดุลค่อนข้างมาก คือ ภาคเศรษฐกิจที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศเป็นกลุ่มเดียวกันกับภาคเศรษฐกิจที่มีบทบาทในโครงสร้างตลาดหุ้นของประเทศ อย่างไรก็ตามในส่วนของภาคบริการยังมีภาคค้าปลีกที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำเนื่องจากมูลค่าตลาดที่ต่ำ (ร้อยละ 4) เมื่อเทียบกับ GDP ที่สูงมาก (ร้อยละ 20)

ตารางที่ 4: สัดส่วนของมูลค่าตลาด และ GDP รายภาคเศรษฐกิจของมาเลเซียในปี 2011

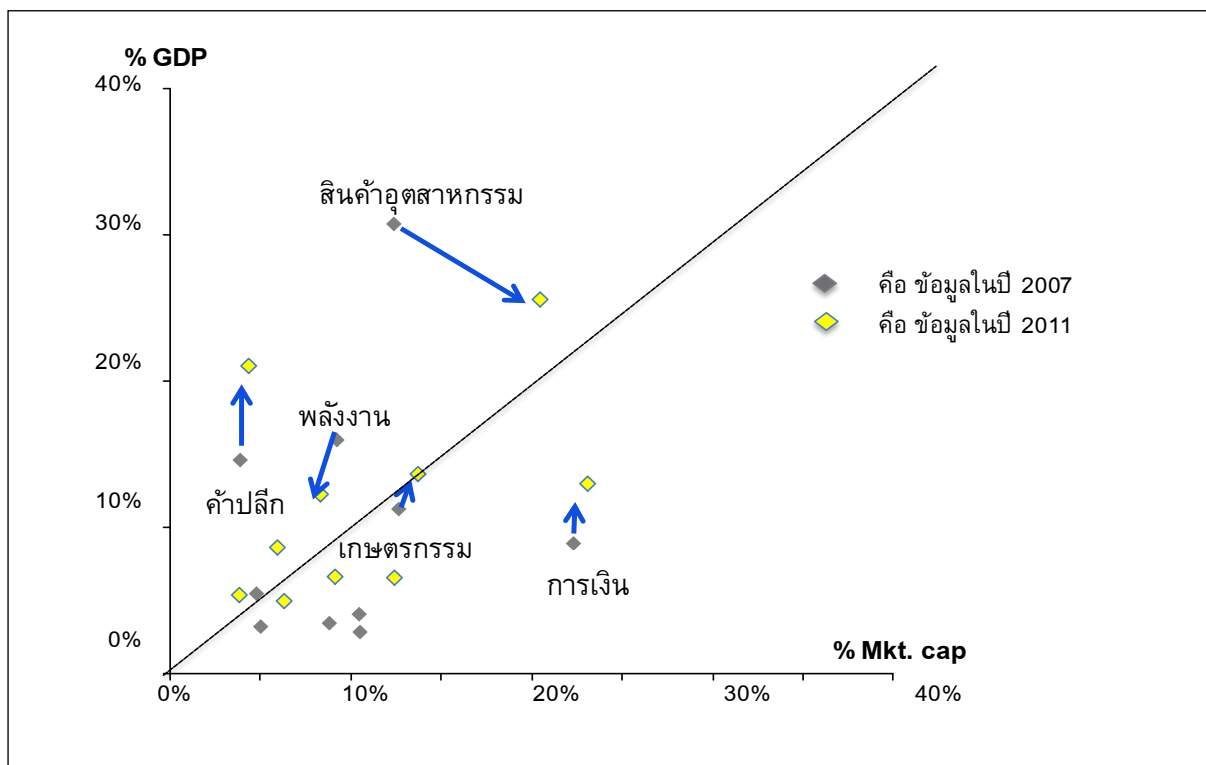
ภาคเศรษฐกิจ	%market cap	%GDP
ภาคการผลิตสินค้า	49%	53%
เกษตรกรรม	13%	12%
พลังงาน	8%	11%
อุตสาหกรรม	19%	25%
สาธารณูปโภค	6%	3%
ก่อสร้าง	3%	3%
ภาคบริการ	51%	47%
ค้าปลีก	4%	20%
ท่องเที่ยว	8%	5%
สื่อสาร	12%	4%
การเงิน	22%	11%
อสังหาริมทรัพย์	5%	7%
โรงพยาบาล	-	-
ทั้งหมด	100%	100%

หมายเหตุ: GDP ปี 2011 (at current market price), market cap. ณ สิ้นปี 2011

ที่มา: Bloomberg, Department of Statistic Malaysia

หากพิจารณาการปรับตัวเข้าสู่สมดุลระหว่างตลาดหุ้นกับภาคเศรษฐกิจของประเทศในช่วง 5 ปี ย้อนหลัง (ตั้งแต่ปี 2007 - 2011) (ภาพที่ 7) พบว่าความเหลื่อมปรับตัวลดลงทั้งในภาคการผลิตสินค้าและภาคบริการ โดยภาคการผลิตสินค้ามีความสมดุลระหว่างตลาดหุ้นกับภาคเศรษฐกิจของประเทศเพิ่มขึ้นในช่วง 5 ปี เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมและพลังงานซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจหลักมีการปรับตัวเข้าหาสมดุลมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ภาคบริการนำโดยภาคการเงินปรับตัวเข้าหาสมดุลมากขึ้นเช่นกัน

ภาพที่ 7: การปรับตัวเข้าสู่สมดุลของมาเลเซียรายภาคเศรษฐกิจจากปี 2007 - 2011

Source: Bloomberg, Department of Statistic Malaysia

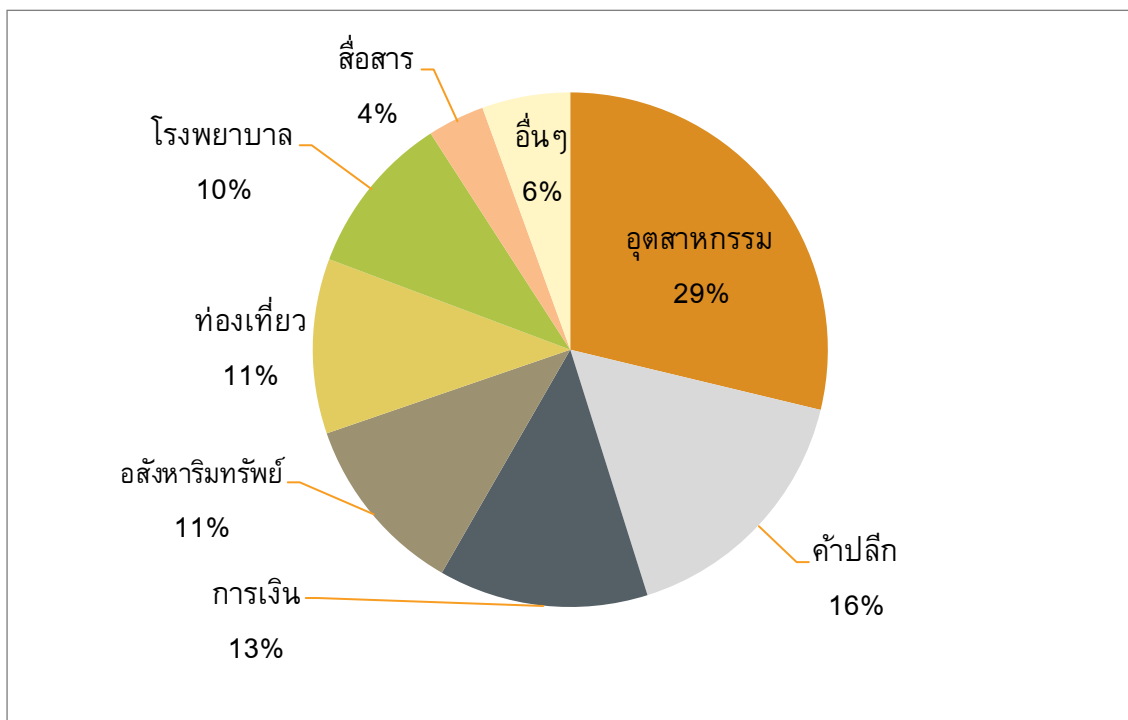
ประเทศสิงคโปร์

โครงสร้างเศรษฐกิจ

โครงสร้างเศรษฐกิจของสิงคโปร์มีความแตกต่างกับไทยและมาเลเซียพอสมควร จากสภาพภูมิศาสตร์ที่เป็นเกาะมีพื้นที่ขนาดเล็ก ทำให้นโยบายการพัฒนาประเทศมุ่งเน้นด้านการค้าบริการเป็นหลัก ในปี 2011 มูลค่าการผลิตภาคบริการ คิดเป็นร้อยละ 66 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในขณะที่มูลค่าการผลิตของภาคการผลิตสินค้าทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 34 ของ GDP

จากภาพที่ 8 ภาคเศรษฐกิจหลักที่มีมูลค่าการผลิตสูงสุดสองอันดับแรกในปี 2011 ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม และค้าปลีก ซึ่งมีมูลค่ารวมกันร้อยละ 45 ของ GDP (หรือร้อยละ 29 และ 16 ตามลำดับ)

ภาพที่ 8: โครงสร้างเศรษฐกิจของสิงคโปร์ในปี 2011

ที่มา: Department of Statistic, Singapore

โครงสร้างตลาดหุ้น

ภาคเศรษฐกิจที่มีบทบาทสูงในตลาดหุ้นของสิงคโปร์ได้แก่ ภาคการเงิน อุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์ และสื่อสาร โดยมีมูลค่าตลาดรวมกันคิดเป็นร้อยละ 74 ของมูลค่าตลาดหุ้นรวม ดังจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เป็น ภาคบริการเป็นหลัก และเนื่องจากสิงคโปร์เป็นประเทศที่เปิดกว้างให้กับประเทศต่างๆ สามารถเข้ามาจดทะเบียนได้อย่างเสรี ดังนั้นหากพิจารณาความสัมพันธ์ของโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นและโครงสร้างเศรษฐกิจในประเทศ โดยจะพิจารณาเฉพาะหุ้นของบริษัทที่ประกอบธุรกิจอยู่ในสิงคโปร์ ที่สร้างความเติบโตให้เศรษฐกิจของประเทศโดยตรงเป็นหลัก

หากพิจารณาเฉพาะภาพใหญ่จะพบว่าสัดส่วนของมูลค่าตลาด และ GDP ของทั้งภาคการผลิตสินค้า และภาคบริการของสิงคโปร์มีความสมดุลกันมาก อย่างไรก็ตามหากสังเกตโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้น และโครงสร้างเศรษฐกิจของสิงคโปร์อย่างละเอียด พบว่ามีความเหลื่อมล้ำอยู่เช่นกัน (ตารางที่ 5) โดยภาคอุตสาหกรรม และค้าปลีก มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 45 ของ GDP แต่มีสัดส่วนมูลค่าตลาดเพียงร้อยละ 25 ในขณะที่ ภาคการสื่อสารและอสังหาริมทรัพย์ซึ่งไม่ใช่ภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ (ร้อยละ 15 ของ GDP) กลับมีสัดส่วนของมูลค่าตลาดสูงถึงร้อยละ 33

ตารางที่ 5: สัดส่วนมูลค่าตลาด และ GDP รายภาคเศรษฐกิจของสิงคโปร์ในปี 2011

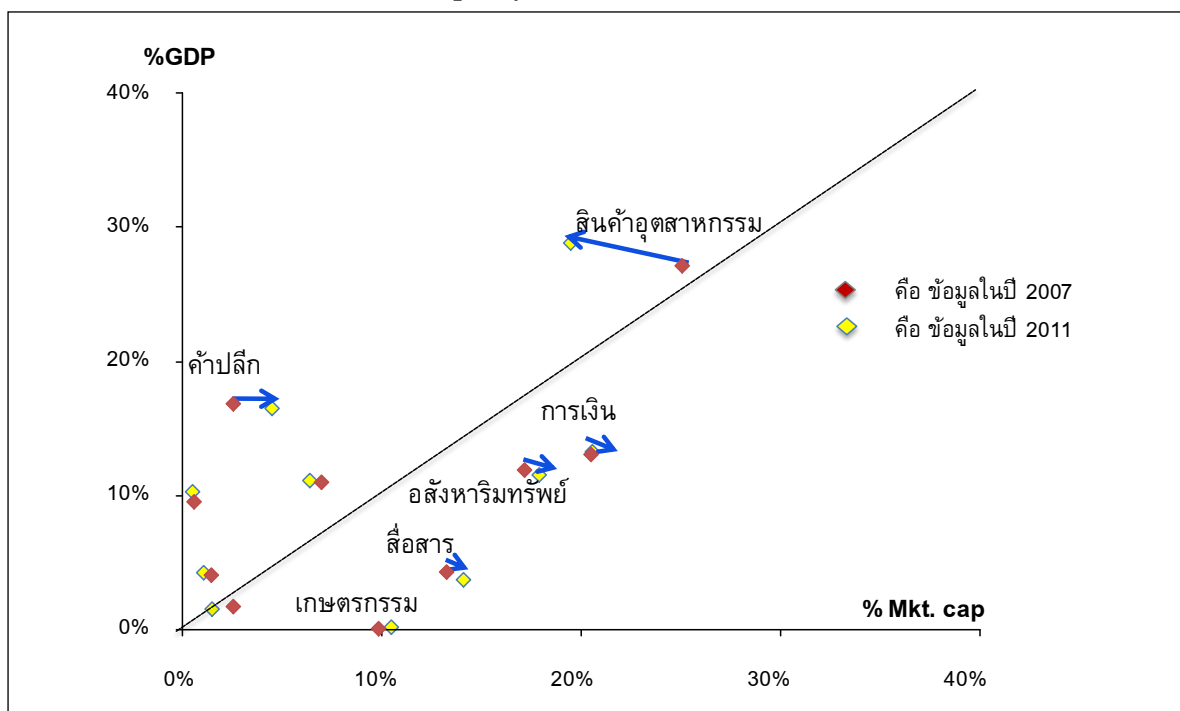
ภาคเศรษฐกิจ	%market Cap	%GDP
ภาคการผลิตสินค้า	34%	34%
เกษตรกรรม	11%	0%
พลังงาน	-	-
อุตสาหกรรม	20%	29%
สาธารณูปโภค	2%	1%
ก่อสร้าง	1%	4%
ภาคบริการ	66%	66%
ค้าปลีก	5%	16%
ท่องเที่ยว	7%	11%
สื่อสาร	15%	4%
การเงิน	21%	13%
อสังหาริมทรัพย์	18%	11%
โรงพยาบาล	1%	10%
ทั้งหมด	100%	100%

หมายเหตุ: GDP ปี 2011 (at constant price 2005), market cap. ณ สิ้นปี 2011

ที่มา: Bloomberg, Department of Statistic, Singapore

หากพิจารณาการปรับตัวเข้าสู่สมดุลระหว่างตลาดหุ้นกับภาคเศรษฐกิจของสิงคโปร์ในช่วง 5 ปี ย้อนหลัง (ตั้งแต่ปี 2007 - 2011) พบว่าความเหลื่อมปรับตัวสูงขึ้นทั้งในภาคการผลิตสินค้าและภาคบริการ โดยภาคการผลิตสินค้ามีสาเหตุหลักมาจากภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมมีการปรับตัวออกจากสมดุลมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันภาคบริการนำโดยภาคสื่อสาร, การเงิน และอสังหาริมทรัพย์ มีมูลค่าตลาดเติบโตสูงขึ้นจากปี 2007 มากทำให้ความเหลื่อมล้ำเดิมที่อยู่ในระดับสูงอยู่แล้วปรับตัวสูงยิ่งขึ้น (ภาพที่ 9)

ภาพที่ 9: การปรับตัวเข้าสู่สมดุลของสิงคโปร์รายภาคเศรษฐกิจปี 2007 - 2011

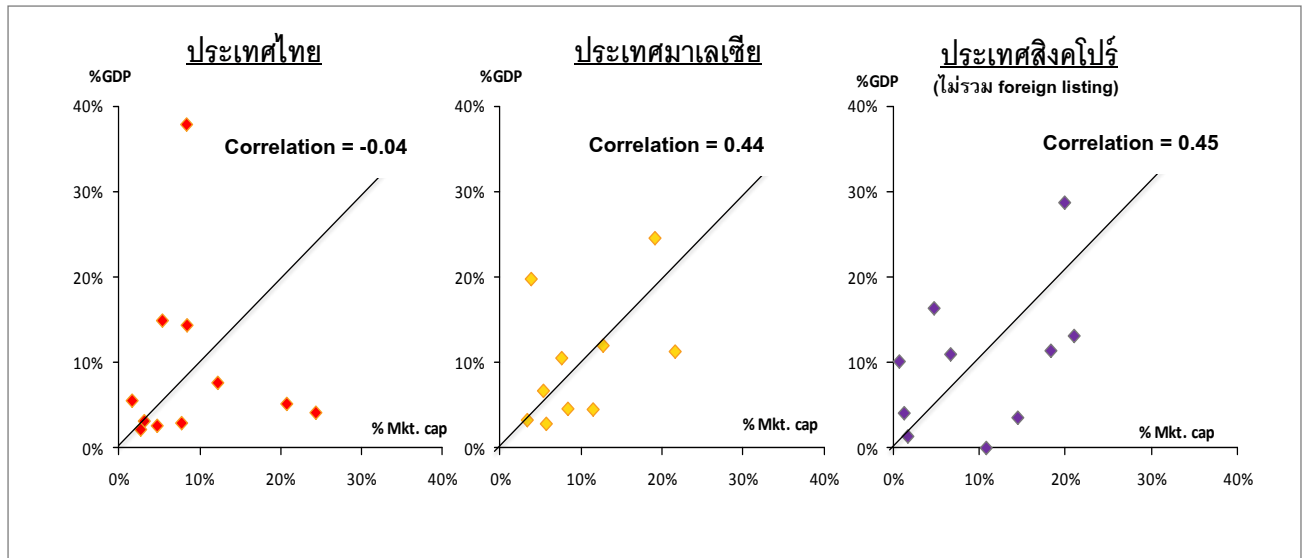

หมายเหตุ: market cap. เฉพาะ บจ. ที่ประกอบธุรกิจในสิงคโปร์เป็นหลัก (ไม่รวม foreign listing และ secondary listing)

ที่มา: Bloomberg, Department of Statistic, Singapore

งานศึกษาได้นำข้อมูลสัดส่วนของมูลค่าตลาดและสัดส่วนของ GDP ณ สิ้นปี 2011 จัดทำเป็นแผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนของมูลค่าตลาดและสัดส่วนของ GDP ในรูปแบบ scatter plot โดยจำแนกเป็นรายภาคเศรษฐกิจ เพื่อเปรียบเทียบความสมดุลของทั้งสามประเทศ ซึ่งผลจากความสัมพันธ์ของแผนภาพจะเห็นว่า ภาคเศรษฐกิจของไทยโดยส่วนใหญ่มีการกระจายตัวห่างจากเส้นสมดุล (เส้นสมมุติทำมุม 45 องศา) ในหลายภาคเศรษฐกิจมากกว่ามาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งแผนภาพแสดงการกระจุกตัวอยู่ใกล้เส้นสมดุลมากกว่าไทย (ภาพที่ 10)

ภาพที่ 10: เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนมูลค่าตลาดและ GDP ของทั้ง 3 ประเทศในปี 2011

ที่มา: Bloomberg, NESDB, Department of Statistic Singapore, Department of Statistic Malaysia

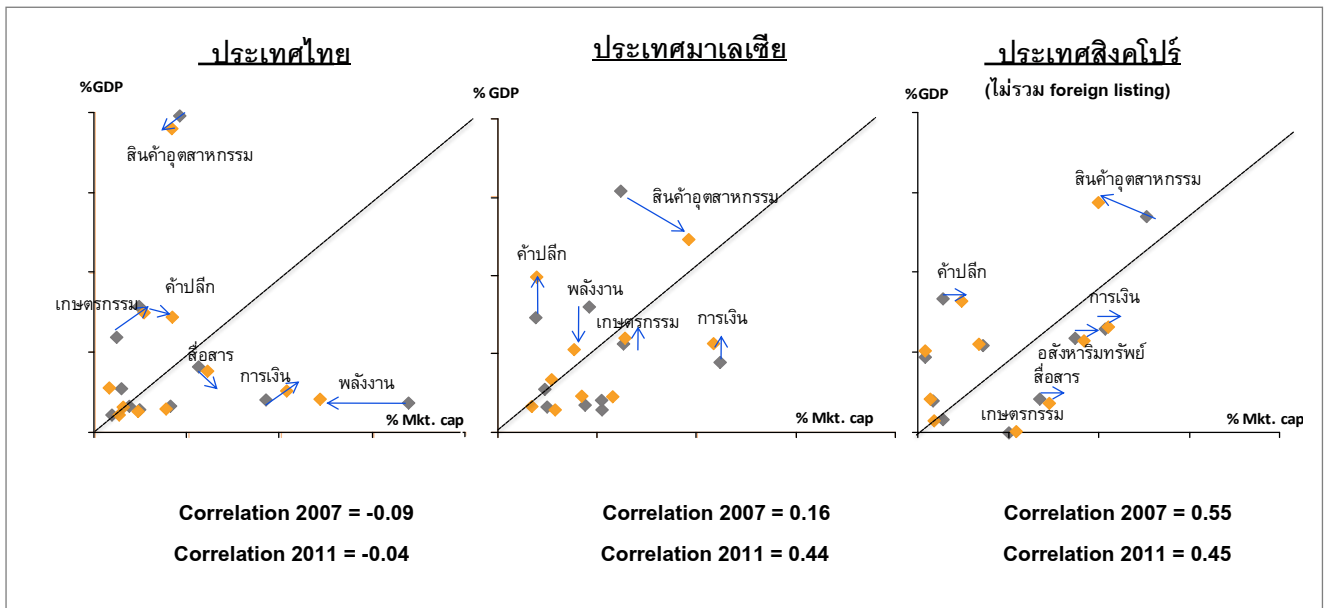
งานศึกษาได้คำนวณหา “ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์” เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนของมูลค่าตลาดและสัดส่วนของ GDP ในแต่ละประเทศ โดย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์: หมายถึง ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X (สัดส่วนของ market cap.) และ ตัวแปร Y (สัดส่วนของ GDP) ซึ่งสามารถอ่านค่าได้ดังนี้

- หากค่าดังกล่าวมีค่าเท่ากับ 1 หมายความว่า ตัวแปร X (สัดส่วนของ market cap.) และ ตัวแปร Y (สัดส่วนของ GDP) มีความสัมพันธ์กันมากในทิศทางเดียวกัน
- หากค่าดังกล่าวมีค่าเท่ากับ 0 หมายความว่า ตัวแปร X (สัดส่วนของ market cap.) และ ตัวแปร Y (สัดส่วนของ GDP) ไม่มีความสัมพันธ์กัน
- หากค่าดังกล่าวมีค่าเท่ากับ -1 หมายความว่า ตัวแปร X (สัดส่วนของ market cap.) และ ตัวแปร Y (สัดส่วนของ GDP) มีความสัมพันธ์กันมากในทิศทางตรงกันข้าม

ผลการคำนวณพบว่า มาเลเซียและสิงคโปร์มีความสอดคล้องระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นและโครงสร้างเศรษฐกิจมากกว่าไทย พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) มีค่า 0.44 0.45 ตามลำดับ ซึ่งหมายถึง สัดส่วนของมูลค่าตลาดและสัดส่วนของ GDP ของทั้ง 2 ประเทศมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างมากในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของไทยอยู่ที่ - 0.04 หรือเข้าใกล้ค่า 0 มาก ซึ่งหมายถึง สัดส่วนของมูลค่าตลาดและสัดส่วนของ GDP แทบไม่มีความสัมพันธ์กัน

ภาพที่ 11: เปรียบเทียบการปรับตัวเข้าสู่สมดุลของทั้ง 3 ประเทศในช่วง 5 ปีย้อนหลัง (2007 - 2011)

ที่มา: Bloomberg, NESDB, Department of Statistic Singapore, Department of Statistic Malaysia

และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ในช่วง 5 ปีย้อนหลัง (ภาพที่ 11) เพื่อพัฒนาการของความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นและโครงสร้างเศรษฐกิจ พบว่ามาเลเซียเป็นประเทศที่มีพัฒนาการในการสร้างสมดุลระหว่างตลาดหุ้นและโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศมากที่สุด สังเกตจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (จาก 0.16 ในปี 2007 ไปเป็น 0.44 ในปี 2011) ในขณะที่สิงคโปร์มีค่าดังกล่าวลดลงจาก 0.55 ในปี 2007 ไปเป็น 0.45 ในปี 2011 และไทยที่ตลอด 5 ปีมีการปรับตัวเข้าหาสมดุลที่น้อยมากโดยค่าดังกล่าวยังอยู่ใกล้ 0 ไม่เปลี่ยนแปลง

โดยสรุป หากพิจารณาความสมดุลระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นกรณีศึกษา ทั้งไทย มาเลเซียและสิงคโปร์ พบว่า มาเลเซียและสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความสมดุลระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นกับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศอย่างเหมาะสมกว่าไทยมาก อย่างไรก็ตามมีเพียงมาเลเซียที่ความเหลื่อมทั้งในภาคการผลิตสินค้าและบริการมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่สิงคโปร์กลับมีความเหลื่อมที่สูงขึ้นในช่วงเวลาเดียวกัน

บทที่ 4: มาตรการสนับสนุนการสร้างความสมดุลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้น: กรณีศึกษา มาเลเซียและสิงคโปร์

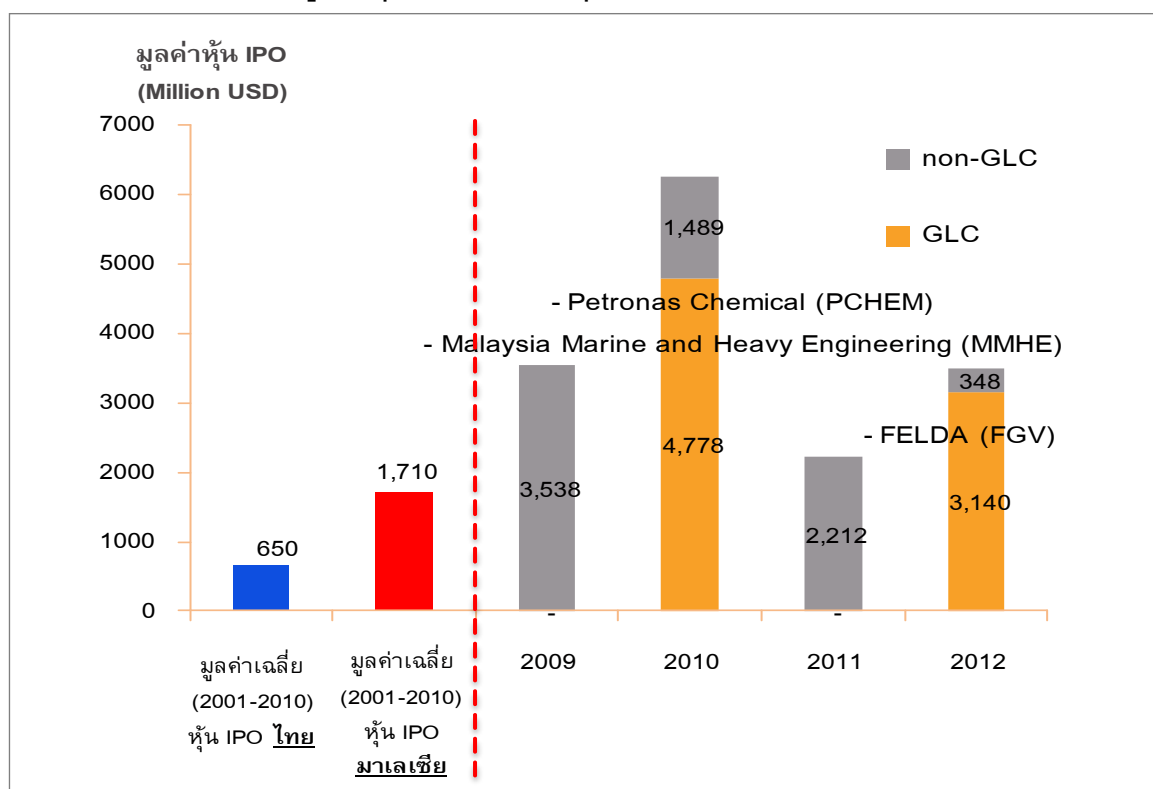
ผลการศึกษาความสมดุลระหว่างตลาดหุ้นกับโครงสร้างของเศรษฐกิจไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ได้ข้อสรุปว่าประเทศไทยยังขาดความสมดุลอยู่มากอีกทั้งขาดกระบวนการปรับตัวเข้าหาสมดุลซึ่งในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาแทบไม่เคยเกิดขึ้น ในขณะที่มาเลเซียมีกระบวนการปรับตัวเข้าหาสมดุลที่มากที่สุดใน 3 ประเทศ โดยการศึกษาได้พิจารณาถึงกลไกที่มีบทบาทและผลักดันให้ตลาดหุ้นของมาเลเซียเติบโตอย่างสอดคล้องกับการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะกรณีของมาเลเซีย พบว่า มาเลเซียกำหนดนโยบายและมาตรการสนับสนุนการเติบโตของภาคเศรษฐกิจผ่านเครื่องมือทางการเงินต่างๆ และตลาดหุ้นในหลายๆ มาตรการดังนี้

1. การสนับสนุนให้รัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่เข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น
2. การใช้เครื่องมือทางการเงินพัฒนาธุรกิจพื้นฐานของประเทศ เพื่อยกระดับบริษัทจดทะเบียนสู่การเป็นบริษัทขนาดใหญ่
  - 2.1 การควบรวมกิจการ (M&A)
  - 2.2 การจัดตั้ง investment holding company
  - 2.3 การขยายการลงทุนไปในต่างประเทศ
3. การปรับปรุงกฎระเบียบที่เอื้อต่อการสนับสนุนธุรกิจให้เติบโตผ่านตลาดทุน
  - 3.1 การจัดตั้ง Real Estate Investment Trust
  - 3.2 การส่งเสริมให้บริษัทจากต่างประเทศเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหุ้นมาเลเซีย

1. การสนับสนุนให้รัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่เข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น

มาเลเซียเร่งดำเนินนโยบายผลักดันให้รัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐวิสาหกิจเข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น ในช่วงปี 2010 - 2012 เป็นช่วงที่มูลค่าตลาดของมาเลเซียขยายตัวสูงมากในลักษณะก้าวกระโดด อันเนื่องมาจาก มูลค่าหุ้น IPO ขนาดใหญ่จากรัฐวิสาหกิจที่เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหุ้นมาเลเซีย (ภาพที่ 12) โดยหุ้น IPO ที่จดทะเบียนในปี 2010 มีมูลค่า 6,267 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งสูงกว่ามูลค่าหุ้น IPO เฉลี่ยช่วง ในช่วงปี 2001 - 2010 ถึง 2.67 เท่า ทั้งนี้มูลค่าของบริษัทที่ถูกแปรรูปจากรัฐวิสาหกิจมีมูลค่าสูงถึง 4,778 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือคิดเป็นร้อยละ 76.24 ของมูลค่าหุ้น IPO ทั้งหมดในปี 2010

ภาพที่ 12: มูลค่าหุ้น IPO ในตลาดหุ้นมาเลเซียในช่วง 2001 - 2012

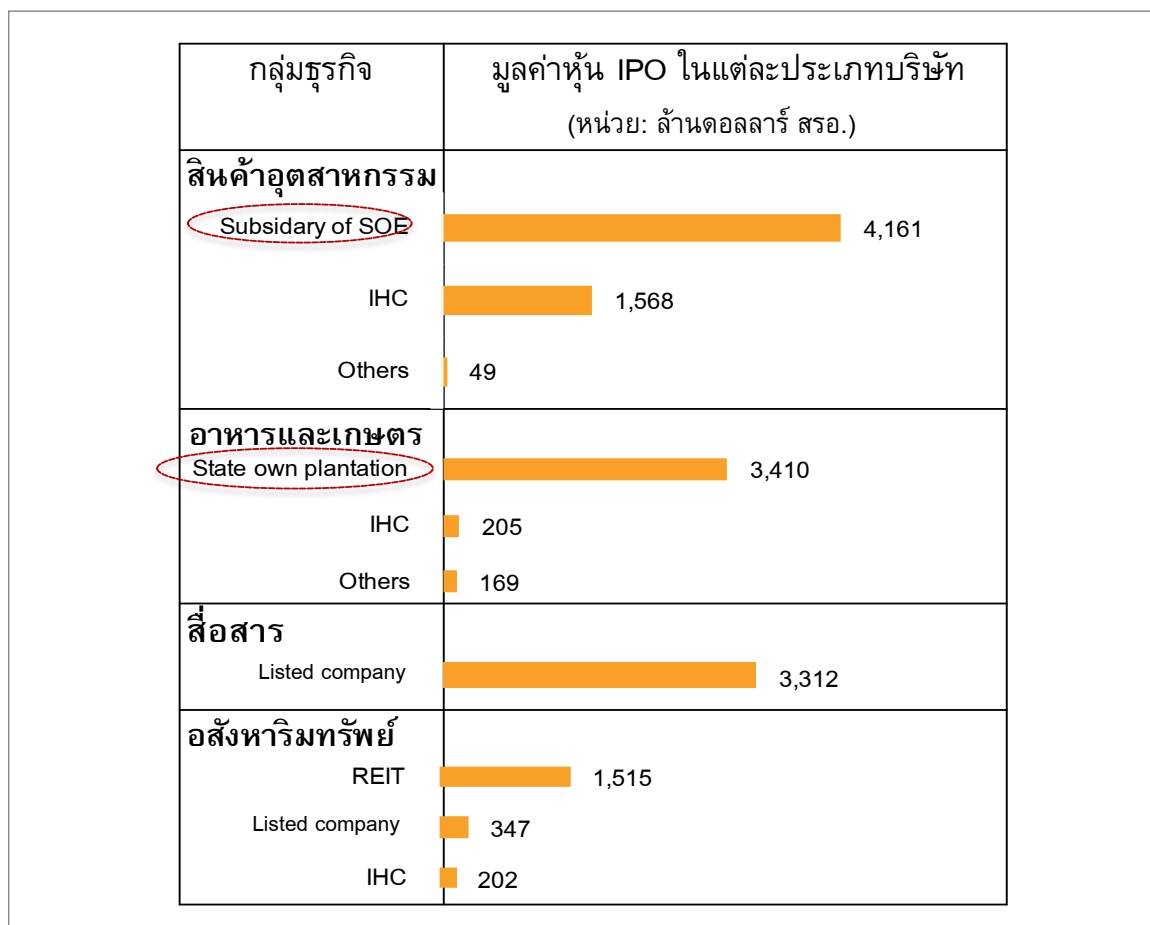

หมายเหตุ: Government-Linked Company (GLC) คือ บริษัทเอกชนที่ภาครัฐมาเลเซียเข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ที่มา: Bloomberg

นอกจากนี้ หากพิจารณาหุ้น IPO ที่เข้าจดทะเบียนในปี 2010 - 2Q/2012 พบว่าหุ้น IPO ที่มีมูลค่าสูงสุด 50 อันดับแรกเป็นมูลค่าหุ้น IPO ที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจหลักที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม (ภาพที่ 13) ส่งผลให้ตลาดหุ้นและภาคเศรษฐกิจของมาเลเซียมีความสมดุลมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 13: มูลค่าหุ้น IPO รายภาคเศรษฐกิจในตลาดหุ้นมาเลเซียในช่วง 2001 - 2012

หมายเหตุ: มูลค่าหุ้น IPO เฉพาะ 50 อันดับแรกที่มีมูลค่าสูงสุดในช่วงปี 2001 - 2012 ในตลาดหุ้นมาเลเซีย

ที่มา: Bloomberg

ปัจจัยที่ส่งผลให้การเข้าจดทะเบียนของรัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์ของมาเลเซียประสบความสำเร็จ เกิดจากการผลักดันเชิงนโยบายของภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ

- แยกบริษัทย่อยออกจากบริษัทแม่ที่เป็นธุรกิจหลัก เพื่อที่จะได้ให้ความสำคัญกับธุรกิจหลักของแต่ละบริษัทและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จากนั้นจึงผลักดันให้เข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น
- ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันทำให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพและการเพิ่มผลผลิต
- เพิ่มแรงจูงใจในการลงทุน ซึ่งนำมาสู่การเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ
- ลดขนาดขององค์กรภาครัฐ และลดภาพลักษณ์ที่เป็นประเทศที่ไม่เปิดเสรีและควบคุมโดยรัฐบาล

กล่องที่ 1: กรณีตัวอย่างนโยบายผลักดันภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศเข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น

ภาคอุตสาหกรรม บริษัทในเครือ Petronas ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ที่ทำธุรกิจพลังงานของมาเลเซียได้แยกบริษัทย่อย Petronas Chemical Group (PCHEM) ซึ่งทำธุรกิจเคมีภัณฑ์ออกมาและนำเข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้นมาเลเซียในปี 2010 คิดเป็นมูลค่า 4.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. สูงสุดในประวัติศาสตร์ของตลาดหุ้นมาเลเซีย โดยโครงสร้างผู้ถือหุ้นใหม่นั้นรัฐบาลถือหุ้นร้อยละ 69 (จากเดิมร้อยละ 100) ส่วนที่เหลือกระจายไปยังกลุ่มภูมิบุตร (กลุ่มชนพื้นเมืองที่เป็นประชากรหลักของประเทศแต่มีฐานะค่อนข้างยากจน) ร้อยละ 11.5 และอีกร้อยละ 15.5 กระจายไปยังนักลงทุนต่างชาติ นอกจากนี้ ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2012 มูลค่าตลาดของ PCHEM ได้เพิ่มขึ้นเป็น 16.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเติบโตขึ้น 3.1 เท่า

ภาคเกษตรกรรม รัฐบาลมาเลเซียได้แปรรูป Federal Land Development Authority หรือ Felda ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของชาวภูมิบุตรผ่านการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อการเพาะปลูกปาล์ม โดยนำเข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้นมาเลเซียปี 2012 ภายใต้ชื่อ Felda Global Venture (FGV) มีมูลค่าหุ้น IPO ทั้งหมด 3.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. สูงสุดเป็นอันดับ 2 ของโลกในปี 2012 รองจากหุ้น IPO ของ Facebook บริษัทเครือข่ายสังคมบนอินเทอร์เน็ตชื่อดังจากอเมริกา โดยโครงสร้างผู้ถือหุ้นใหม่นั้นรัฐบาลถือหุ้นร้อยละ 33 (จากเดิมร้อยละ 100) ส่วนที่เหลือได้กระจายไปยังกลุ่มภูมิบุตรซึ่งเป็นเกษตรกรกลุ่มเดียวกับที่อยู่ในโครงการก่อนแปรรูปร้อยละ 12 และอีกร้อยละ 33 กระจายไปยัง strategic shareholder นอกจากนี้ ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2012 มูลค่าตลาดของ FGV ได้เพิ่มขึ้นเป็น 5.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเติบโตขึ้นร้อยละ 50

ที่มา: Bloomberg, Petronas Chemical Group และ Federal Land Development Authority

2. การใช้เครื่องมือทางการเงินพัฒนาธุรกิจพื้นฐานของประเทศ เพื่อยกระดับบริษัทจดทะเบียนสู่การเป็นบริษัทขนาดใหญ่

ปัจจุบันมีบริษัทที่ภาครัฐเข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นหลัก หรือ Government Linked Company (GLC) ทั้งหมด 33 บริษัท โดยเป็นบริษัทจดทะเบียน 30 บริษัท และมีมูลค่าตลาดคิดเป็นประมาณร้อยละ 40 ของมูลค่าตลาดในตลาดหุ้นมาเลเซีย ซึ่ง GLC ได้กระจายตัวอยู่ในหลายภาคเศรษฐกิจ อาทิเช่น ภาคอุตสาหกรรม (Chemicals, Industrial goods, Auto parts) ภาคพลังงาน และภาคธนาคาร (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6: โครงสร้างบริษัทจดทะเบียนที่รัฐบาลมาเลเซียเป็นผู้ถือหุ้นหลักและปัจจุบันจดทะเบียนในตลาดหุ้น

	Chemicals	Oil & Gas	Industrial Goods	Auto Parts	Banks	Telecom
จำนวนบริษัท	2	3	5	2	5	2
% GLC Market cap to Total Market cap	80%	76%	73%	70%	53%	49%
รายชื่อบริษัท	<u>PCHEM</u> CHEMICAL CO.	<u>PETRONAS</u> <u>GAS BHD</u> <u>PETRONAS</u> <u>DAGANGA</u> MALAYSIA MARINE	<u>SIME DARBY</u> <u>MISC BHD</u> MALAYSIA AIRPORT BOUSTEAD HLDGS NCB HOLDINGS BHD	UMW HLDG BHD LION FOREST	<u>MALAYAN</u> <u>BANKING</u> <u>CIMB GROUP</u> <u>HLDS</u> MALAYSIA BUILDNG BIMB HLDGS BHD AFFIN HLDGS	<u>AXIATA GROUP</u> TELEKOM MALAYSIA TIME DOTCOM

หมายเหตุ: บริษัทที่ขีดเส้นใต้คือบริษัทที่ติดอันดับ Forbes Global 500

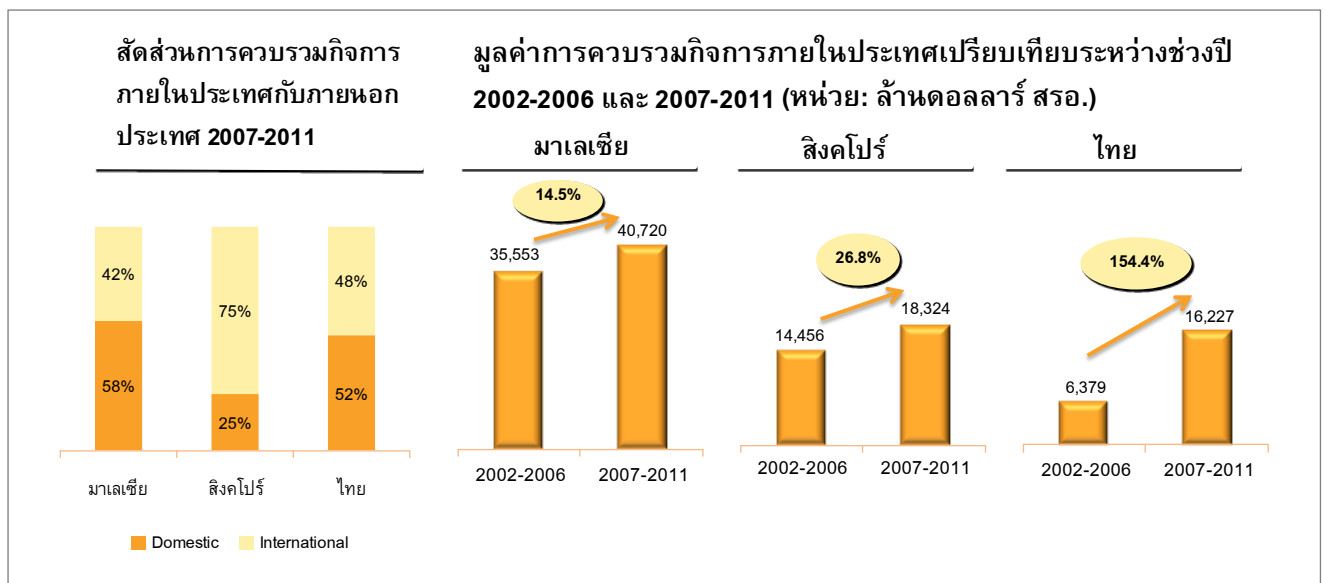
ที่มา: Bloomberg

เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนที่รัฐเป็นผู้ถือหุ้นมีขนาดใหญ่ขึ้น และก้าวเข้าสู่การแข่งขันในระดับสากล รัฐบาลได้ผลักดันแนวทางการขยายขนาดธุรกิจเพื่อให้ธุรกิจของมาเลเซียอยู่ในสายตานักลงทุนต่างชาติ ผ่านเครื่องมือทางการเงินต่างๆ ดังนี้

2.1 การควบรวมกิจการ (Merger & acquisition)

มาเลเซียถือได้ว่าเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในการผลักดันแนวทางการควบรวมกิจการให้เกิดขึ้นกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศได้ค่อนข้างมาก โดยจากภาพที่ 14 จะเห็นว่ามาเลเซียมีมูลค่าการควบรวมกิจการในช่วง 5 ปีย้อนหลัง (2007 - 2011) สูงถึง 40,720 ล้านดอลลาร์ สรอ. เติบโตจากช่วง 2002 - 2006 ร้อยละ 14.5 ในขณะที่สิงคโปร์และไทยมีมูลค่าการควบรวมกิจการเพียง 18,324 และ 16,227 ล้านดอลลาร์ สรอ. ตามลำดับ มูลค่าการควบรวมกิจการภายในประเทศที่สูงนี้ส่วนใหญ่เป็นผลจากความพยายามของภาครัฐที่ต้องการสร้างบริษัทที่เป็นผู้นำในอุตสาหกรรมต่างๆ โดยใช้เครื่องมือผ่านทางกองทุนภาครัฐอย่าง Kazanah Nasional Berhad และ Pamodalan Nasional Berhad หรือผ่านทางบริษัทที่ภาครัฐเป็นผู้ถือหุ้นหลักอย่าง Malayan Bank, Federal Land Development Authority (Felda), Sime Darby และ Plus Expressway เป็นต้น

ภาพที่ 14: เปรียบเทียบมูลค่าการควบรวมกิจการของไทย มาเลเซียและสิงคโปร์ ในช่วงปี 2007 - 2011

ที่มา: Bloomberg

กล่องที่ 2: กรณีตัวอย่างนโยบายการควบรวมกิจการของ Sime Darby Group

- ในปี 2007 ประกาศควบรวมกิจการของ 3 บริษัทเพาะปลูกปาล์มยักษ์ใหญ่ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย ได้แก่ Sime Darby Berhad, Kumpulan Guthrie Berhad และ Golden Hope Plantations Berhad
- ทั้ง 3 บริษัทมีผู้ถือหุ้นใหญ่ร่วมกันคือ Permodalan Nasional Berhad (PNB) ซึ่งเป็นกองทุนของภาครัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อดูแลผลประโยชน์ของชาวภูมิบุตร ผ่านทางการถือหุ้นบริษัทที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจมาเลเซีย
- ก่อนการควบรวมจะเกิดขึ้นหุ้นของทั้ง 3 บริษัทได้ถูกประกาศให้หยุดการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย โดยให้เหตุผลว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทิศทางการดำเนินงานของบริษัท ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น Synergy Drive ซึ่งมีลักษณะเป็น Special Purpose Vehicle (SPV) โดยมีผู้ถือหุ้นหลักคือ PNB และ Employee Provident Fund (EPF)
- มีการจัดตั้ง Merger Integration Committee (MIC) ขึ้นเพื่อระบุและจัดสรรผลประโยชน์จากการควบรวมกิจการ (synergy) และควบคุมกระบวนการควบรวมและการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างผู้ถือหุ้น
- ผลที่ได้รับคือ Sime Darby กลายเป็นบริษัทเพาะปลูกปาล์มน้ำมันซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มูลค่าตลาดใหญ่ที่สุดในโลกในปี 2007 นอกจากนี้ประโยชน์จากการควบรวมในด้าน การตลาด การวิจัย และต้นทุนที่ต่ำลงจาก economy of scale ทำให้ Sime Darby กลายเป็นบริษัทชั้นนำของโลกที่ขยายการลงทุนไปในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ชิ้นส่วนยานยนต์ และ โรงพยาบาล
- รายได้ในปี 2010 เติบโตร้อยละ 62.5 และ มูลค่าตลาดของ Sime Darby ในปี 2010 เติบโตขึ้นร้อยละ 50.0 เมื่อเทียบกับในปี 2006 ซึ่งเป็นช่วงก่อนการควบรวมกิจการ

ที่มา : Bloomberg, Sime Darby Group

2.2 การจัดตั้ง Investment holding company

นอกจากการควบรวมกิจการให้ธุรกิจมีขนาดใหญ่และเป็นที่น่าสนใจของนักลงทุนแล้ว รัฐบาลมาเลเซียสนับสนุนให้เกิดการขยายขนาดธุรกิจผ่านรูปแบบของ Investment holding company โดยให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับบริษัทที่ขยายการลงทุนผ่านบริษัทลูกและบริษัทย่อยในสัดส่วนที่สูง

Investment Holding Company (IHC) คือ บริษัทที่ไปลงทุนในบริษัทลูกและบริษัทย่อยของตนเอง และมีรายได้หลักจากผลตอบแทนในการลงทุนในรูปแบบของเงินปันผล ดอกเบี้ย ส่วนต่างราคาสินทรัพย์และค่าเช่าจากทรัพย์สินที่อยู่ในพอร์ตการลงทุน โดยบริษัทที่เข้าข่ายว่าเป็น IHC และได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีต้องมีกิจกรรมหลักเป็นการลงทุนผ่านบริษัทลูกและบริษัทย่อยอย่างน้อยร้อยละ 80 ของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายต้องมาจากการลงทุนผ่านบริษัทลูกและบริษัทย่อย โดยวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้ง IHC คือ

- ส่งเสริมให้บริษัทแม่ขยายการลงทุนในกิจกรรมของภาคเศรษฐกิจเดิมรวมไปถึงภาคเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าตลาดสำหรับบริษัทจดทะเบียน
- รวบรวมบริษัทขนาดกลางและขนาดย่อมหลายๆ บริษัทเข้าด้วยกันให้เกิดการประหยัดจากขนาด การผลิตและใช้ตลาดหุ้นเป็นทางเลือกในการระดมทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันมีบริษัทที่เป็น GLC ขนาดใหญ่หลายบริษัทในภาคอุตสาหกรรมขยายการลงทุนไปยังธุรกิจอื่น เช่น ประกันภัย และวัสดุก่อสร้าง ตัวอย่างเช่น Sime Darby, Boustead Holding, UMW holding เป็นต้น

ภาพที่ 15: การกระจายตัวของ IHC ในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ของมาเลเซีย

	 สินค้าอุตสาหกรรม	 เกษตรกรรม	 ท่องเที่ยว	 ค้าปลีก
ตัวอย่าง	Bumi Armada, Bintulu Port, Shin Yang Shipping, Malaysian Bulk Carrier	Fraser & Neave Hap Seng Plantations, Genting Plantation, PPB Group	Berjaya Sport Toto, Multi-purpose Holding, Berjaya Land	Parkson Holding, Berjaya Corp
ประเภทของธุรกิจ	ในช่วง 5 ปีมีบริษัทที่ประกอบธุรกิจขนส่งทางน้ำ ได้แก่ เจ้าของสายการบินเรือ, บริหารบริหารและซ่อมแซมท่าเรือ และท่าโกดังเก็บสินค้า	ส่วนใหญ่เป็นบริษัทที่ลงทุนเพาะปลูกพืชต่างๆ เช่น ปาล์มน้ำมัน, ยางพารา, ผลไม้	อยู่ในธุรกิจที่ได้รับสัมปทานในการเปิดคาสิโนและสัมปทานในการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล รวมไปถึงโรงแรม	อยู่ในธุรกิจห้างสรรพสินค้าและผลิตเครื่องใช้อุปโภคบริโภค
วัตถุประสงค์ที่จัดเป็น IHC	เพื่อขยายลงทุนไปในสายการบินเรือและท่าเรืออื่น	เพื่อขยายการลงทุนไปในพื้นที่เพาะปลูกอื่นๆ	เพื่อขยายลงทุนไปในอุตสาหกรรมเดิม	
	เพื่อขยายลงทุนไปในอุตสาหกรรมอื่น			

2.3 การขยายการลงทุนไปในต่างประเทศ

รัฐมีนโยบายส่งเสริมภาคธุรกิจบางประเภทที่ต้องมีการแข่งขันในระดับสากล โดยเน้นการขยายตลาดในต่างประเทศเพื่อสร้างเครื่องช่วยธุรกิจและเพิ่มมูลค่าตลาดของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งเห็นได้ชัดในธุรกิจการเงินและธุรกิจสื่อสาร

ธุรกิจการเงิน

- Maybank วางแผนเป็น 1 ใน 5 สถาบันการเงินที่ดีที่สุดในภูมิภาคอาเซียนภายในปี 2015 โดยขยายการลงทุนไปในต่างประเทศผ่านการเข้าซื้อกิจการสถาบันการเงินในต่างประเทศเช่น ในปี 2008 เข้าซื้อกิจการร้อยละ 15 ของ An Binh Bank (Vietnam), ร้อยละ 20 ของ MCB Bank Ltd (Pakistan) และร้อยละ 97.5 ของ Bank Internasional Indonesia

- Bumiputra Commerce ปรับโครงสร้างภายในองค์กรในปี 2004 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น CIMB group ประกาศวิสัยทัศน์เป็น universal bank โดยเน้นขยายการลงทุนในต่างประเทศผ่านการเข้าซื้อกิจการสถาบันการเงินในต่างประเทศ รวมถึงเร่งเสนอบริการทางการเงินที่หลากหลายมากขึ้น เช่น ในปี 2008 เข้าซื้อกิจการร้อยละ 42.1 ของ Bank Thai Public Company และร้อยละ 19.9 ของ Bank of Yingkou (China)

ธุรกิจสื่อสาร

- Telekom Malaysia (TM) ได้เข้าซื้อกิจการของ Celcom ผู้ให้บริการมือถือเอกชนรายใหญ่ หลังจากได้แยกธุรกิจออกเป็น Telekom Malaysia International (TMI) ซึ่งภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น Axiata ซึ่งเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียในปี 2008

- Axiata หลังจากแยกออกจาก TM ได้เน้นในเรื่องธุรกิจที่แตกต่างออกจากบริษัทแม่ โดยให้บริการโครงข่ายสัญญาณมือถือโดยเจาะตลาดในต่างประเทศอีก 10 ประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา เช่น อินโดนีเซีย ไทย กัมพูชา อินเดีย บังกลาเทศ ศรีลังกา ปากีสถาน เป็นต้น

- Maxis เข้าซื้อกิจการของ Timedotcom mobile ซึ่งเป็นบริษัทของภาครัฐ หลังจากเข้าซื้อกิจการสำเร็จบริษัทได้ทำเรื่องออกจากตลาดหลักทรัพย์เพื่อไปลงทุนในต่างประเทศก่อนเข้ามาจดทะเบียนอีกครั้งในปี 2010 (เฉพาะกิจการในมาเลเซีย)

3. การปรับปรุงกฎระเบียบที่เอื้อต่อการสนับสนุนธุรกิจให้เติบโตผ่านตลาดทุน

รัฐและหน่วยงานกำกับดูแลเร่งปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่าง ๆ ที่เอื้อให้เกิดภาวะแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการระดมทุนในตลาดหุ้นมาเลเซีย

3.1 การจัดตั้งกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (Real Estate Investment Trust)

ปรับปรุงระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้ REIT สามารถเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้ในปี 2004 และให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อสนับสนุน REIT เช่น

- ยกเว้นภาษีการโอนกรรมสิทธิ์
- ยกเว้นภาษีรายได้จากกำไรจากการขายอสังหาริมทรัพย์
- ยกเว้นภาษีนิติบุคคล (ร้อยละ 25) สำหรับ REIT ที่จ่ายผลตอบแทนให้ผู้ลงทุนเกินร้อยละ 90 ของรายได้

ในปี 2012 มี REIT เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียทั้งหมด 16 กองทุน โดย REIT ที่เข้าจดทะเบียนก่อนปี 2008 ทั้งหมด 12 กองทุนมีอัตราการเติบโตของมูลค่าตลาดของทั้ง 12 กองทุนในช่วงปี 2008 - 2Q/2012 สูงถึงร้อยละ 79 เทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ที่ร้อยละ 45 ในขณะที่มี REIT ที่เข้าจดทะเบียนหลังปี 2008 ทั้งหมด 4 กองทุน มีมูลค่าตลาดคิดเป็นร้อยละ 54 ของหลักทรัพย์ใหม่ในหมวดอสังหาริมทรัพย์

3.2 การส่งเสริมให้บริษัทจากต่างประเทศเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหุ้นมาเลเซีย

ปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อเอื้อต่อบริษัทจดทะเบียนจากต่างประเทศเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย เช่น

- เพิ่มสัดส่วนการถือครองหุ้นโดยนักลงทุนต่างประเทศ (foreign limit)
- ยกเลิกการจัดสรรหุ้นร้อยละ 30 ให้กลุ่ม Bumiputra
- ผ่อนกฎระเบียบในการจดทะเบียนของหุ้น foreign listing

ในปี 2012 มีบริษัทจดทะเบียนที่เป็น foreign listing ในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียทั้งหมด 8 บริษัท เป็นบริษัทจากประเทศจีน 7 บริษัท ประกอบธุรกิจหมวดสินค้าอุตสาหกรรม อาทิเช่น ผู้ผลิตอุปกรณ์กีฬา และ ผู้ผลิตเครื่องเขียน เป็นต้น ซึ่งถึงแม้ว่าการเข้าจดทะเบียนของบริษัทจากต่างประเทศดังกล่าวยังไม่ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนบริษัทหรือมูลค่าตลาดอย่างมีนัยสำคัญ แต่การปรับปรุงกฎระเบียบเหล่านี้จะทำให้มาเลเซียถูกพิจารณาว่าเป็นประเทศที่มีความพร้อมในการรองรับบริษัทจดทะเบียนจากประเทศอื่นและกลายเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการระดมทุนและการลงทุนที่น่าสนใจในภูมิภาคอาเซียน

กรณีศึกษาสิงคโปร์

เนื่องจากสิงคโปร์เป็นประเทศเล็กและมีทรัพยากรจำกัดทำให้โครงสร้างเศรษฐกิจมีความแตกต่างจากไทยและมาเลเซียอย่างชัดเจน โดยนโยบายการพัฒนาประเทศจะมุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าการผลิตในภาคบริการเป็นหลัก นอกจากนี้หากต้องการขยายมูลค่าตลาดหุ้นภาครัฐจำเป็นต้องพึ่งการขยายตัวของบริษัทจดทะเบียนในต่างประเทศทำให้สิงคโปร์มุ่งเน้นดำเนินนโยบายเปิดเสรีในด้านต่างๆ รวมไปถึงการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินแบบใหม่ๆ ที่ตอบสนองนักลงทุนหลายๆ ประเภทเพื่อเป็นการดึงดูดให้ทั้งบริษัทที่ต้องการระดมทุนรวมไปถึงนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาทำธุรกรรมต่างๆ ในสิงคโปร์ โดยที่ประเทศได้รับประโยชน์ในรูปแบบค่าธรรมเนียมต่างๆ ในฐานะตัวกลางที่เชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจต่างๆ ทั้งในและนอกภูมิภาค

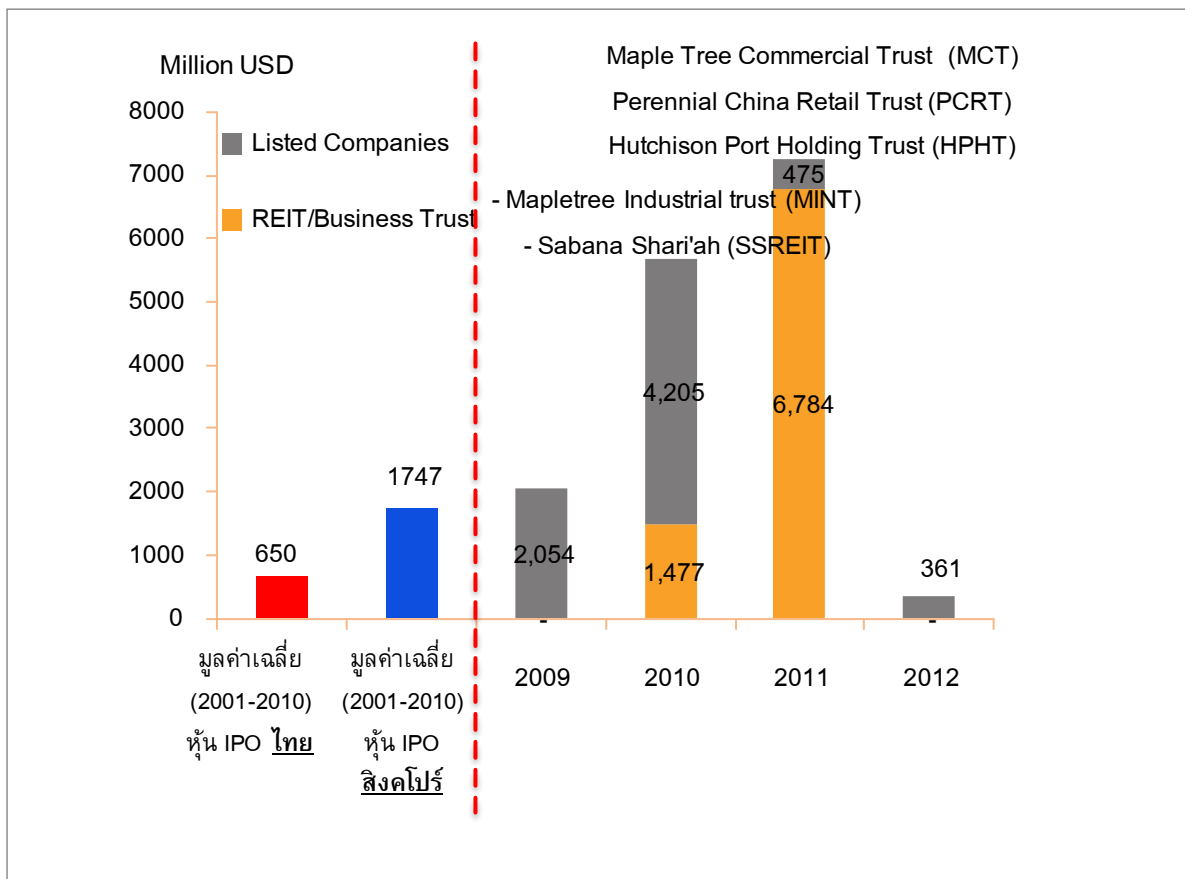
ปัจจุบันมูลค่าตลาดหุ้นในภาพรวมของสิงคโปร์ยังคงเติบโตขึ้นและมีมูลค่าตลาดสูงที่สุดในทั้ง 3 ประเทศ (แม้ว่าจะมี GDP ต่ำที่สุด) ทำให้การศึกษาด้านนโยบายที่เกี่ยวกับตลาดทุนของสิงคโปร์ยังคงน่าสนใจในแง่ของโอกาสที่จะนำข้อคิดหรือบทเรียนบางประการมาประยุกต์ใช้กับตลาดหุ้นไทย เพื่อช่วยในด้านการพัฒนาความสมดุลระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทยและโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ หากพิจารณาในรายละเอียดมีมาตรการหลักที่สิงคโปร์นำมาใช้ในช่วง 5 ปีหลังสุดดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ตอบโจทย์ธุรกิจ และนักลงทุนแต่ละ segment เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางการเงินของภูมิภาค
  - 1.1 Business trust
  - 1.2 Real Estate Investment Trust (REIT)
2. นโยบายการเปิดเสรีและการเป็นศูนย์กลางทางการเงินของภูมิภาค

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ตอบโจทย์ธุรกิจ และนักลงทุนแต่ละ segment เอื้อต่อการเป็น ศูนย์กลางการเงินของภูมิภาค:

1.1 ภาครัฐสนับสนุนให้มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของนักลงทุนกลุ่มต่างๆ โดยให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี เช่น กองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (REIT) และ Business trust ซึ่งเครื่องมือทางการเงินประเภทกองทรัสต์นี้ ได้ส่งผลให้ตลาดหุ้นสิงคโปร์ได้รับความสนใจและมีมูลค่าตลาดที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่ามูลค่าหุ้น IPO ที่เข้าจดทะเบียนในช่วง 2010 - 2011 (ภาพที่ 16) ปรับตัวสูงขึ้นมากเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในช่วง 2001 - 2010 โดยเป็นมูลค่า IPO จากกองทรัสต์ทั้ง 2 กองมีมูลค่า 1,477 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2010 และ 6,784 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2011

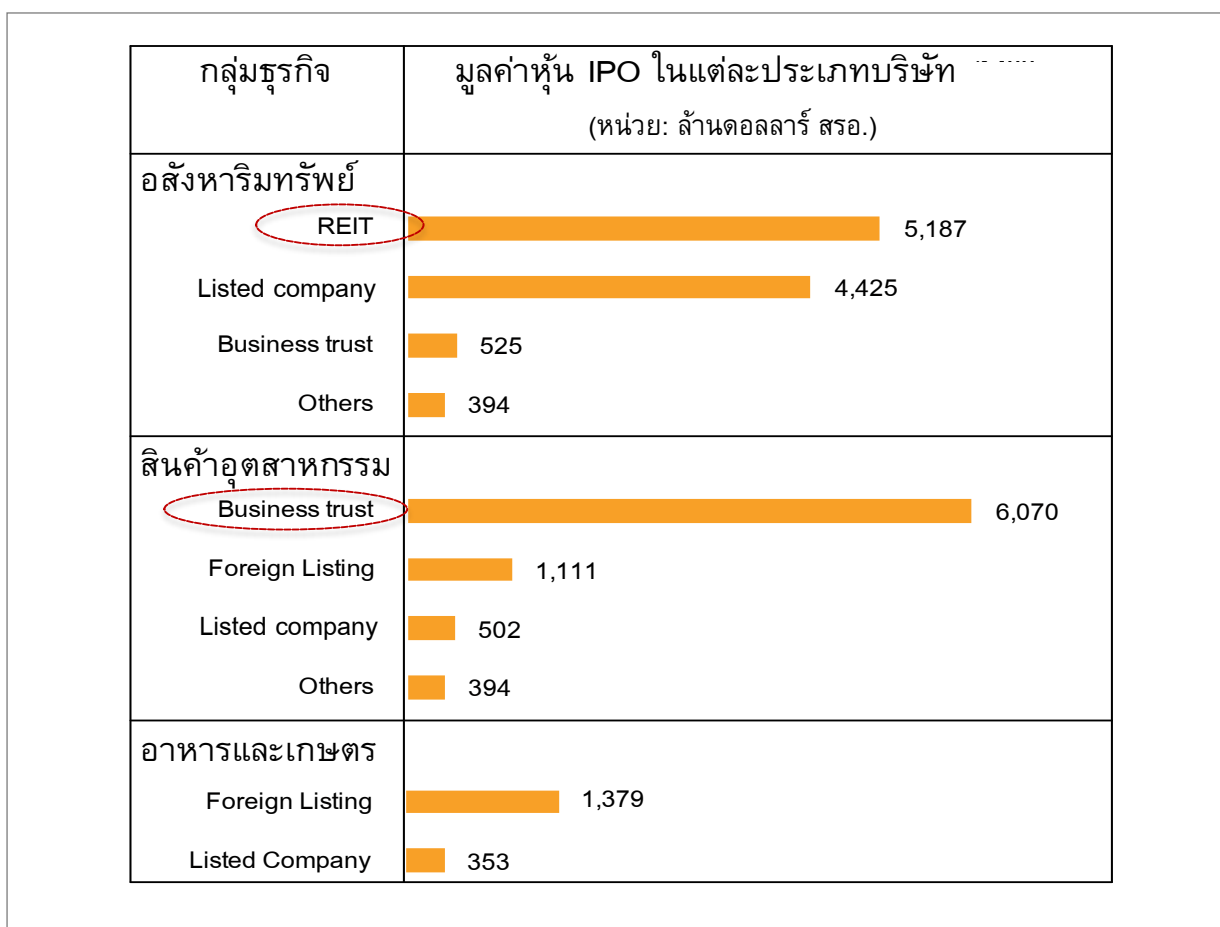
ภาพที่ 16: มูลค่าหุ้น IPO ในตลาดหุ้นสิงคโปร์ในช่วง 2001 - 2012

ที่มา: Bloomberg

นอกจากนี้ หากพิจารณาประเภทของหุ้น IPO ที่เข้าจดทะเบียนใน ปี 2010 - 2011 (ภาพที่ 17) พบว่าหุ้น IPO ที่มีมูลค่าสูงสุด 50 อันดับแรกในช่วง 2001 ถึง 2Q /2012 โดยมูลค่าหุ้น IPO ที่สูงที่สุดสามอันดับแรกอยู่ในภาคอสังหาริมทรัพย์ อุตสาหกรรม และ เกษตรกรรม ตามลำดับ ซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจที่ไทยอาจจะนำไปเป็นแบบอย่างในการเพิ่มความสมดุลระหว่างโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นและโครงสร้างเศรษฐกิจได้

ภาพที่ 17: มูลค่าหุ้น IPO รายภาคเศรษฐกิจในตลาดหุ้นสิงคโปร์ในช่วง 2001 - 2012

หมายเหตุ: มูลค่าหุ้น IPO เฉพาะ 50 อันดับแรกที่มีมูลค่าสูงสุดในช่วงปี 2001 - 2012

ที่มา: Bloomberg

1.1 Business trust: สิงคโปร์มีนโยบายออกเครื่องมือทางการเงินในลักษณะกองทรัสต์ที่ตอบโจทย์ทั้งผู้ระดมทุนและผู้ลงทุนได้แก่ Business trust (BT) คือ กองทรัสต์ประเภทหนึ่งที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารทรัพย์สิน ที่บริษัทของตนเป็นเจ้าของเหมือนกับบริษัทโดยทั่วไป แต่มีข้อแตกต่างในรูปแบบบริษัทและ REIT ดังนี้

ตารางที่ 7: คุณลักษณะและจุดเด่นของ Business trust

คุณลักษณะของ Business trust	จุดเด่นของ Business trust
ทรัพย์สินที่สามารถลงทุนได้	Business trust ก่อตั้งโดยมีรูปแบบคล้ายกับ REIT โดยผลตอบแทนของ REIT มาจากอสังหาริมทรัพย์ที่กองทรัสต์เป็นเจ้าของ ส่วนของ Business trust <u>ผลตอบแทนจะครอบคลุมจากการลงทุนในทรัพย์สินได้หลายประเภทกว่า</u> เช่น โครงสร้างพื้นฐาน ทำเรือ สายการบินเรือ และอสังหาริมทรัพย์ทั่วไป
รูปแบบการบริหารที่เอื้อต่อการตัดสินใจ	ผู้ดูแลผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นลงทุน (trustee) และผู้บริหารทรัพย์สิน (asset manager) เป็นคนเดียวกันเรียกว่า <u>“trustee-manager”</u> ซึ่งอาจไม่ใช่ผู้ถือหุ้นใหญ่ก็ได้ นอกจากนี้การถอดถอน Trustee-Manager ออกจากหน้าที่บริหารทำได้ยากกว่าเพราะต้องใช้ร้อยละ 75 ของเสียงผู้ถือหุ้นลงทุนทั้งหมด
นโยบายในการจ่ายเงินปันผล	<u>สามารถเงินจ่ายปันผลได้แม้จะมี accounting loss และมีนโยบายการจ่ายปันผลที่สูงกว่าหุ้นสามัญทั่วไป</u> (เกือบทั้งหมดของรายได้ที่ได้รับจากสินทรัพย์ต้องถูกส่งต่อไปยังผู้ถือหุ้นลงทุน)
สิทธิพิเศษทางด้านภาษี	<u>ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีเทียบเท่ากับบริษัทจดทะเบียนใน sector นั้นๆ</u>
ผลประโยชน์	<u>นักลงทุน:</u> มีโอกาสลงทุนในหลักทรัพย์ให้ผลตอบแทนที่ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ย และได้รับการการันตีผลตอบแทนที่คงที่ในระยะยาว <u>ผู้ระดมทุน:</u> มีรูปแบบในการระดมทุนใหม่ๆ ที่เพิ่มทางเลือกอย่างสอดคล้องกับความต้องการ คือ สามารถเพิ่มทุนโดยที่ยังคงรักษาอำนาจในการบริหารกิจการของตนเองได้

ที่มา: The Wall Street Journal (WSJ)

กล่องที่ 3: พัฒนาการของ BT ในสิงคโปร์

- BT แรกที่เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหุ้นสิงคโปร์คือ Ascendas India Trust (AIT) เป็น BT ซึ่งมีทรัพย์สินเป็นอสังหาริมทรัพย์ในอินเดีย โดย AIT เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหุ้นสิงคโปร์ในปี 2007
- ในปี 2008 Indiabulls Properties Investment Trust (IPIT) เป็นรายที่ 2 ที่เข้ามาจดทะเบียนโดยมีลักษณะเหมือนกับ AIT ที่มีทรัพย์สินเป็นอสังหาริมทรัพย์ในอินเดีย
- ต่อมาในช่วงปี 2009 - 2011 มี BT ที่มีทรัพย์สินอยู่ในกลุ่มขนส่งทางเรือและโครงสร้างพื้นฐานเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหุ้นสิงคโปร์อีก 6 กองแต่ไม่ได้รับความนิยมจากนักลงทุนรายย่อยมากนัก เหตุเพราะเป็นสินค้าใหม่ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากหุ้นที่นักลงทุนคุ้นเคย
- จนกระทั่งในปี 2011 BT กลับมาอยู่ในความสนใจของนักลงทุนอีกครั้งหลังจาก Hutchison Port Holding Trust ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจคอนเทนเนอร์รายใหญ่ของโลก (Hutchison Whampoa) มีมูลค่าหุ้น IPO ถึง 5.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดย Hutchison Port Holding ถือหุ้นเพียงร้อยละ 25 และ Port of Singapore Authority ถือหุ้นอยู่อีกร้อยละ 20

ที่มา: The Wall Street Journal (WSJ)

จากจุดเด่นด้านความหลากหลายของทรัพย์สินที่ BT สามารถลงทุนได้ทำให้กองทรัสต์ประเภทนี้ รวมถึงคุณลักษณะพิเศษอีกหลายอย่างดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้ BT ได้รับความนิยมและเข้าไปเพิ่มมูลค่าตลาดในหลายภาคเศรษฐกิจ อาทิเช่น ภาคอุตสาหกรรมและอสังหาริมทรัพย์ อย่างไรก็ตาม ราคาหุ้นหลัง IPO ของ BT ปรับตัวลดลงในปี 2012 ทำให้ BT รายใหม่ตัดสินใจเลื่อนแผนการจดทะเบียนในตลาดหุ้นสิงคโปร์ออกไปก่อน โดยสาเหตุที่ราคา BT ปรับลดลงเพราะนักลงทุนกลัวความเสี่ยงจากการที่ BT สามารถกู้ยืมเงินได้ไม่จำกัดและทรัพย์สินบางประเภทมีค่าเสื่อมสภาพสูง ทำให้นักลงทุนยังไม่แน่ใจในความสามารถในการจ่ายปันผล

1.2 Real Estate Investment Trust (REIT): สิงคโปร์พัฒนากองทรัสต์ประเภท REIT ที่มีจุดเด่นด้านความยืดหยุ่นในการการบริหารมากกว่ากองทุนอสังหาริมทรัพย์ สามารถให้ผลตอบแทนสูงเทียบเท่ากับผลิตภัณฑ์ทางการเงินอื่นๆ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา จนได้รับความนิยมมากในสิงคโปร์ โดย REIT คือ กองทรัสต์ที่จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ และจัดหาผลประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของผู้ถือใบริตส์ ซึ่งมีลักษณะเด่นหากเปรียบเทียบกับกองทุนอสังหาริมทรัพย์ดังนี้ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8: คุณลักษณะและจุดเด่นของกองทุนอสังหาริมทรัพย์และ REIT

คุณลักษณะ	กองทุนอสังหาริมทรัพย์ไทย	REIT ของไทย	REIT ของสิงคโปร์
อสังหาริมทรัพย์ที่ลงทุนได้	ลงทุนได้ในอสังหาริมทรัพย์บางประเภทเท่านั้น เช่น Service Apartment, ศูนย์การค้า, โรงงานให้เช่า, โรงแรม เป็นต้น โดยต้องสร้างเสร็จแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ได้ทุกประเภท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาผลประโยชน์ในรูปแบบค่าเช่า แต่ต้องไม่เป็นการธุรกิจที่ไม่เหมาะสมและถูกกฎหมาย	
Leverage Limit	ไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ	ไม่เกินร้อยละ 35 หรือ ไม่เกินร้อยละ 60 กรณีรีทส์ได้ rating investment grade ขึ้นไป	
การลงทุนในต่างประเทศ	ไม่อนุญาตให้ไปลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ต่างประเทศ	สามารถลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ต่างประเทศได้	
ผู้ทำหน้าที่บริหารอสังหาริมทรัพย์	บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน	บริษัทที่เชี่ยวชาญด้านการลงทุนและบริหารอสังหาริมทรัพย์เป็นผู้จัดตั้งและบริหาร REIT	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ความสำเร็จของ REIT ในสิงคโปร์ ทำให้มูลค่าตลาดในภาคอสังหาริมทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่อง สาเหตุมาจาก REIT ให้ผลตอบแทนโดยเฉลี่ยร้อยละ 6.2 ต่อปี สูงกว่าพันธบัตรรัฐบาลสิงคโปร์อายุ 10 ปีที่ให้ผลตอบแทนร้อยละ 2.7 ต่อปี โดย CapitalMall Trust เป็น REIT กองแรกที่เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในสิงคโปร์ในปี 2002 - 2011 มูลค่าของ REIT ได้ขยายขนาดไปถึง 24 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ในปี 2011 มูลค่าตลาดของ Capitalmall Trust (CT) และ Ascendas (AREIT) สูงขึ้นเป็น 4.3 และ 3.0 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ และถูกปรับลำดับชั้นไปอยู่ที่ 4 และ 6 ในกลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ของประเทศสิงคโปร์

2. นโยบายการเปิดเสรีและการเป็นศูนย์กลางทางการเงินของภูมิภาค

สิงคโปร์ดำเนินมาตรการต่างๆ ในการสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการเงินในภูมิภาคโดยปลดล็อกประเด็นสำคัญต่างๆ ดังนี้

- ลดการควบคุมหรือกีดกันจากภาครัฐสำหรับการทำธุรกรรมด้านเงินอย่างต่อเนื่อง เช่น การอนุญาต secondary foreign listing การยกเลิก foreign ownership limit การผ่อนกฎเกณฑ์คุณสมบัติของบริษัทต่างชาติ การเปิดเสรีค่าคอมมิสชั่นของบริษัทหลักทรัพย์ การเปิดเสรีภาคบริการของธนาคารพาณิชย์
- เพิ่มช่องทางและปรับปรุงกระบวนการทำธุรกรรมเพื่อให้สามารถเข้าถึงตลาดได้ง่าย เช่น ระบบ trading system ที่รวดเร็วทันสมัย ลดขั้นตอนการทำงานต่างๆ ในระบบการเงินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำธุรกรรม
- การเป็นแหล่งลงทุนที่มีต้นทุนทางการเงินที่ถูกที่สุดแห่งหนึ่งในโลก เช่น ไม่มี double taxation, การให้สิทธิพิเศษด้านภาษีแก่ธุรกิจที่ต้องการส่งเสริม ต้นทุนการก่อตั้งธุรกิจที่ต่ำ มีสภาพคล่องสูง (transaction cost ต่ำ)

กล่องที่ 4: กรณีศึกษา นโยบาย foreign listing ในประเทศสิงคโปร์

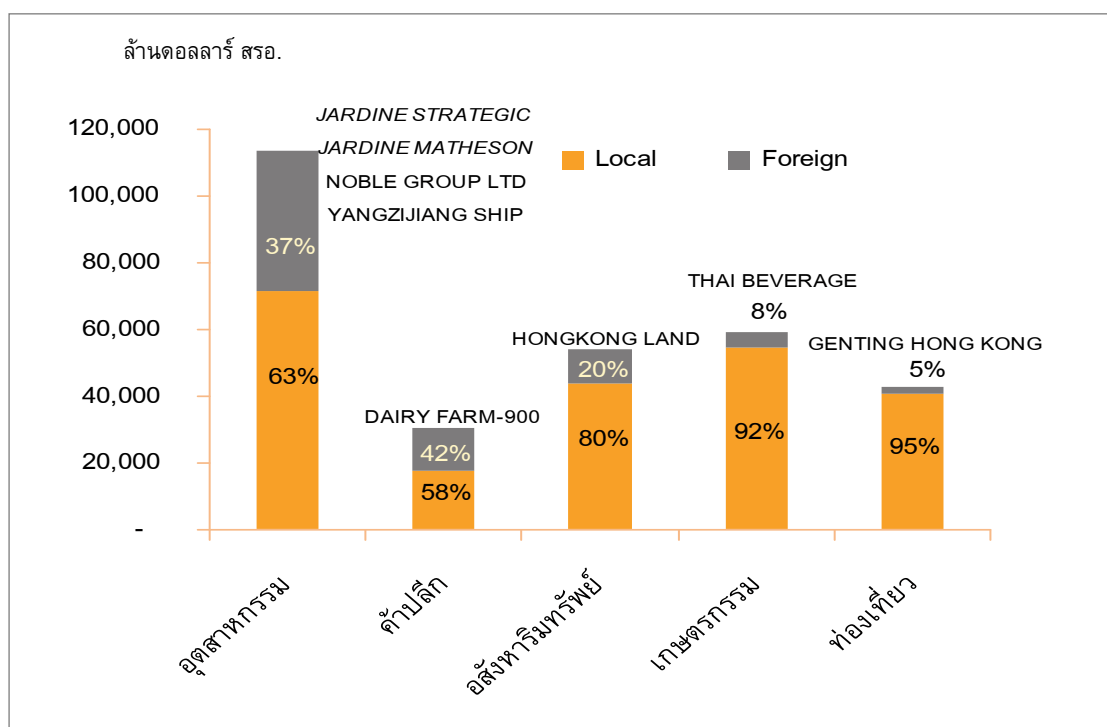
- สิงคโปร์เป็นประเทศขนาดเล็ก กิจกรรมด้านเศรษฐกิจจริงของประเทศมีน้อย ดังนั้นจึงมีนโยบายเปิดให้บริษัทต่างประเทศเข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้นเพื่อเป้าหมายการเพิ่มขนาดของตลาดหุ้นของสิงคโปร์ประสบความสำเร็จอย่างสูง หากเปรียบเทียบกับมาเลเซียและไทย

	สิงคโปร์	มาเลเซีย	ไทย
จำนวน foreign listing	166	8	0
% ต่อจำนวนบริษัททั้งหมด	22%	<1%	0%
market cap. foreign listing	145 billion USD	652 million USD	0
% ต่อ market cap.รวมในแต่ละตลาด	23%	<1%	0%

ที่มา: Bloomberg

การอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศเข้าจดทะเบียนในรูปแบบ secondary listing ของสิงคโปร์ประสบความสำเร็จอย่างสูง ดังจะเห็นได้จากจำนวนบริษัทต่างประเทศซึ่งเข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้นสิงคโปร์ที่สูงถึง 166 บริษัท ในขณะที่มาเลเซียมี 8 บริษัท และไทยซึ่งยังไม่มีบริษัทจากต่างประเทศเลย ทั้งนี้สิงคโปร์ได้เปิดกว้างให้ต่างชาติเข้ามามีบทบาทในธุรกิจของสิงคโปร์ ตั้งแต่ทศวรรษ 1980 โดยเปิดเสรีการถือครองหุ้นของชาวต่างชาติและผ่อนปรนกฎเกณฑ์บริษัทต่างชาติที่ต้องการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์เรื่อยมา ทำให้มูลค่าตลาดจากบริษัทจดทะเบียนต่างชาติสูงขึ้นมาก และในทศวรรษ 1990 บริษัทในกลุ่ม Jardine Matheson Holding ซึ่งมี head quarter อยู่ที่ Hong Kong ก่อตั้งบริษัทใน Bermuda และจดทะเบียน premier listing ใน London Stock Exchange และ secondary listing ใน Singapore และ Bermuda ถือเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลมากโดยมีบริษัทลูกและบริษัทย่อยในเครือซึ่งจดทะเบียนในตลาดหุ้นสิงคโปร์ ทำให้มูลค่าตลาดในหลายภาคเศรษฐกิจมีมูลค่าสูง เช่น ภาคอุตสาหกรรม คำปลีก และอสังหาริมทรัพย์ ตามลำดับ (ภาพที่ 18)

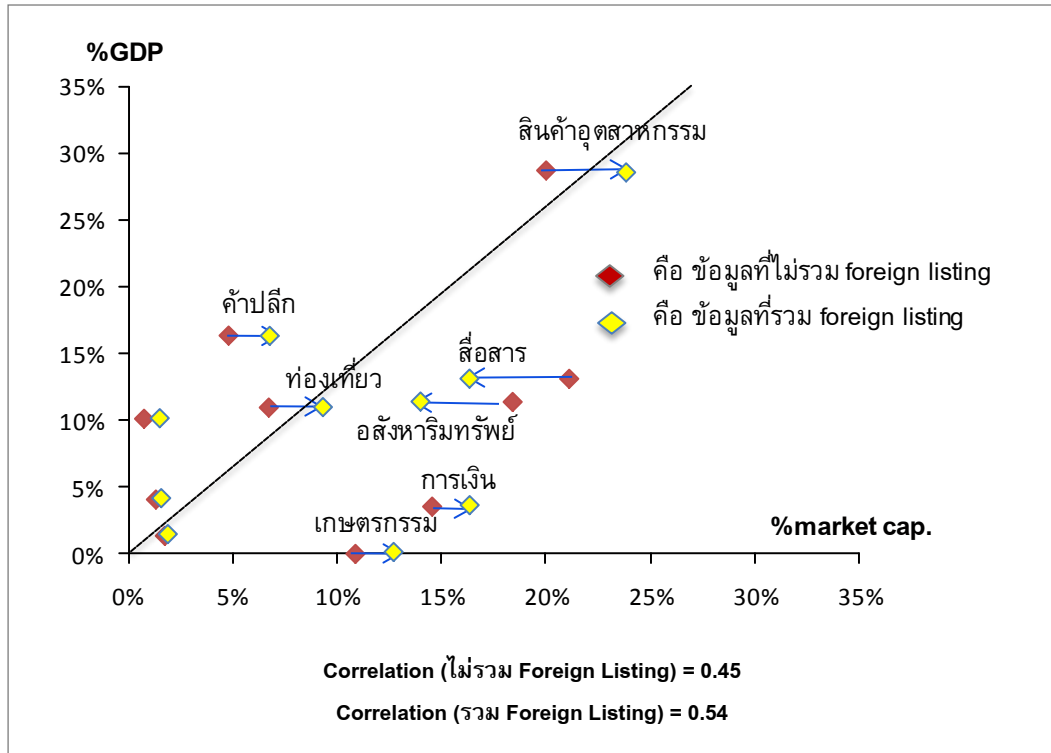
ภาพที่ 18: มูลค่าหุ้น foreign listing รายภาคเศรษฐกิจในปี 2011

ที่มา: Bloomberg

การมีบริษัทจดทะเบียนจากต่างประเทศได้ช่วยให้ตลาดหุ้นสิงคโปร์ขยายขนาดของมูลค่าตลาดและมีความหลากหลายของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นสิงคโปร์ในหลายภาคเศรษฐกิจจากเดิมที่มีมูลค่าตลาดของบริษัทจดทะเบียนภายในประเทศน้อย สังเกตได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรับตัวสูงขึ้นจาก 0.45 (ไม่รวม foreign listing) ไปเป็น 0.54 (รวม foreign listing) (ภาพที่ 19)

ภาพที่ 19: เปรียบเทียบความสมดุลของตลาดหุ้นสิงคโปร์กรณีที่รวมและไม่รวม foreign listing

ที่มา: Bloomberg

บทส่งท้าย

จากกรณีศึกษาของมาเลเซียและสิงคโปร์นั้นมีความน่าสนใจและอาจนำบางมาตรการมาปรับใช้เพื่อสร้างความสมดุลของโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นไทยได้ดียิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้ว่า แม้ประเทศทั้งสองจะมีโครงสร้างเศรษฐกิจที่แตกต่างกันแต่รัฐบาลของทั้งสองประเทศล้วนใช้ตลาดหุ้นเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่ได้ตั้งไว้ โดยเฉพาะมาเลเซียซึ่งในช่วง 5 ปีหลัง (2007 - 2011) โครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นมีพัฒนาการและปรับตัวสอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจอย่างมาก โดยพบการเพิ่มขึ้นของมูลค่าตลาดในภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศในตลาดหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในส่วนของสิงคโปร์แม้ว่าความสมดุลระหว่างตลาดหุ้นกับภาคเศรษฐกิจจะปรับตัวลดลงในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา แต่ด้วยนโยบายที่มุ่งเน้นการเป็นศูนย์กลางทางการเงินของภูมิภาค ทำให้มาตรการต่างๆ สะท้อนไปในแนวทางที่สร้างความน่าสนใจและการเติบโตให้กับตลาดการเงินของประเทศ ซึ่งรวมถึงตลาดหุ้นที่เป็นแหล่งระดมทุนที่สำคัญ โดยสนับสนุนผลิตภัณฑ์ทางการเงินแบบใหม่ที่ตอบสนองความต้องการทั้งนักลงทุนและผู้ที่ต้องการระดมทุนได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้มูลค่าตลาดของสิงคโปร์ยังเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง

ในกรณีไทย หากต้องการให้ตลาดหุ้นไทยสามารถทำหน้าที่ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศ และมีโครงสร้างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหุ้นที่สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ผู้ศึกษาเห็นว่ามาตรการส่งเสริมการระดมทุนของบริษัทในภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศที่สมควรได้รับการผลักดันอย่างเป็นรูปธรรมดังนี้

1. ส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจในภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศเข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น (โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม) อาทิเช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การรถไฟแห่งประเทศไทย บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด และ การประปานครหลวง
2. ลดอุปสรรคที่เกี่ยวข้องในการขยายกิจการของบริษัทจดทะเบียนในรูปแบบการควบรวมกิจการ (M&A) และรูปแบบ holding company เพื่อผู้ประกอบการที่มีศักยภาพได้รวมตัวกันให้มีมูลค่ากิจการที่ใหญ่พอในการใช้ตลาดหุ้นในการระดมทุนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมให้บริษัทต่างประเทศที่ทำธุรกิจในภาคธุรกิจหลักของไทย เข้าจดทะเบียนในตลาดหุ้น ในรูปแบบ foreign listing และ secondary listing โดยปรับปรุงกฎเกณฑ์ด้านการลงทุน มาตรการกฎหมายและภาษีให้จูงใจและสอดคล้องกับหลักปฏิบัติของธุรกิจ

4. ปรับกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ ที่ช่วยเร่งให้มูลค่าตลาดของหุ้นในภาคเศรษฐกิจหลักปรับตัวเข้าสู่สมดุลได้รวดเร็วขึ้น เช่น REIT Business trust หรือปรับเกณฑ์รับเข้าจดทะเบียนที่สอดคล้องกับลักษณะพิเศษของแต่ละอุตสาหกรรมโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น การลด track record ของหุ้นที่เข้าจดทะเบียนใหม่ในภาคพลังงานทดแทน

บรรณานุกรม

- Bekaert and Harvey (1997). "Capital Market: An Engine for Economic Growth."
- Jomo and Tan (2001). "Privatization and Re-nationalization in Malaysia: A Survey."
- Noordin, Harjito and Hazir (2006). "Political Risk Assessment of Malaysian Based Multinational Corporations."
- Ahmad, Syed Zamberi (2008). "Multinationals from Emerging Economies: Trends, Patterns and Determinants of Outward Direct Investment Made by Malaysian firms."
- Raman, Rajeswari (2008). "Impact of Multinational Corporation in Malaysia."
- Jomo K.S. (2004). "The New Economic Policy and Interethnic Relations in Malaysia."
- Pakian and Adam (2009). "Malaysia Must Expand Faster to Be Developed Nation."
- Grant, Jeremy (2012). "Felda IPO Key to Malaysia's Ambitions."
- Hew, Denis (2002). "Singapore as a Regional Financial Centre."
- Dean, Gary (2000). "The Role of FDI in the Development of Singapore."
- Brown, Raj (2006). "The Emergence and Development of Singapore as a Regional/Financial Centre."
- International Political Science Review (2004). "Governance and Bureaucracy in Singapore: Contemporary Reforms and Implications."
- Lee, Martin (2010). "Are Singapore REITs a Good Investment."
- Yeo, Calvin (2012). "Understanding Singapore REITs."
- www.wsj.com
- www.ft.com
- www.bloomberg.com
- www.simedarby.com
- www.petronaschemicals.com
- www.axiata.com
- www.nesdb.go.th
- www.bot.or.th